

DATS

DATS
LANDSFORENINGEN FOR
DRAMATISK VIRKSOMHED

RAMPELYSET
ÅRSSKRIFT

APR
2017

INDHOLD:

VELKOMMEN AF LENE GRØNBORG POULSEN	3
SHORTPLAY – STYRKE OG KRAFT I ET GLIMT AF MORTEN HOVMAN	4
DATS NYTÆNKER KURSUSFORMER	6
5 SKARPE TIL DORTE RØMER, UNDERVISER I STAND-UP AF LENE GRØNBORG POULSEN	7
TIL KÆRLIGHEDSCABARET I KORSØR AF PETER RAFN DAHM	8
VI HAR BRUG FOR DIVERSITET I SCENEKUNSTEN AF GITTE BECH BALLESEHEIM OG MISE NORUP	10
DET NYE VÆKSTLAGSTEATER!? AF PETER RAFN DAHM	14
”KOMMER TIL EN GYMNASTIKSAL NÆR DIG!” AF JESPER AAGAARD	18
FESTIVAL HIGHLIGHTS I DATS	22
NÅR DISINTEGRATION BLIVER TIL HELSTØBT SCENEKUNST - PÅ INTERNATIONALT NIVEAU AF PETER RAFN DAHM	24
NY VISUEL IDENTITET AF PETER RAFN DAHM	27
KOMPETENCER I DRAMA UNDERVISNINGEN AF GITTE BECH BALLESEHEIM	28

Forsidebillede: Teatergruppen Fuldmåne: "Fugl" på Pletsrud Fyn, Oure 2017.
Foto: Peter Rafn Dahm.

HVAD ER DATS?

• DATS ER EN LANDSDÆKKENDE TEATERORGANISATION, DER ARBEJDER LOKALT, REGIONALT OG PÅ LANDSPLAN FOR AT STYRKE OG UDVIKLE TEATER I DANMARK.

• DATS FREMMER OG STØTTER TEATERVIRKSOMHED, HERUNDER PROJEKTER DER BIDRAGER TIL SAMFUNDSDEBATTEN, STYRKER YTRINGSFRIHEDEN OG SKABER DIALOG PÅ TVÆRS AF SOCIALE, ETNISCHE, RELIGIØSE OG KULTURELLE SKEL.

• DATS VARETAGER ENKELTMEDLEMMERS, SCENERS, GRUPPERS OG INSTITUTIONERS TEATERINTERESSER. I ALT ER DER CA. 50.000 AKTIVE AMATØRTEATERFOLK I ALLE ALDRE LANDET OVER.

• DATS YDER TILSKUD TIL KURSER OG OPFØRELSER, ARRANGERER FESTIVALER, KONFERENCER OG UDDANNELSESFORLØB SAMT FORMIDLER TEATERKONTAKT NATIONALT OG INTERNATIONALT.

DATS I TAL

SAMLET ANTAL MEDLEMMER: 1.402
AKTIVITETS MEDLEMMER: 36.830

VELKOMMEN

Kære læser

Du sidder nu med DATS' Årsskrift i hånden, og du kan glæde dig til et blad, der fortæller om teateråret 2016 i ord og billeder. Igen har det været et begivenhedsrigt år, hvilket du vil få fornemmelsen af, når du bladrer magasinet igennem.

Vi håber, at I alle vil læse med og blive klogere på, hvad der sker på scenerne rundt i hele landet – for det er jo hos jer, medlemmerne, at ny inspiration og det spændende teaterliv opstår.

I dette Årsskrift kan du blandt andet læse om vækstlaget og alle de interessante begivenheder, som finder sted her. DATS' udviklingskonsulent Peter Rafn Dahm har skrevet en artikel med bidrag fra forskellige stemmer i vækstlaget (side 14), mens Mise Norup, projektmedarbejder for vækstlaget og Gitte Bech Balleseheim, børne- og ungdomsteaterkonsulent, har fokuseret på vækstlag vs. talentudvikling (side 10). På side 27 kan du blive klogere på DATS' nye visuelle identitet, mens underviser Dorte Römer giver tips til, hvordan du kaster dig ud i stand-up på side 7.

Vi kan også anbefale dig at dykke ned i genren shortplays, som DATS har fokus på i 2016/17. Morten Hovman, teaterkonsulent på voksenområdet, tilbyder en indføring i, hvordan man kan arbejde med shortplays på en konstruktiv måde (side 4-5), mens du kan se de flotte billeder fra et år med teaterfestivaler i DATS på side 23.

Vi håber, at du vil nyde magasinet!

På vegne af redaktionen,
Lene Grønberg Poulsen

RAMPELYSET ÅRSSKRIFT – April 2017.

Udgivet af DATS – landsforeningen for dramatisk virksomhed. ISSN 0107 1882

REDAKTIONENS ADRESSE: Jernbanegade 5, 6230 Rødekro, dats@dats.com

REDAKTION: Lene Grønberg Poulsen (red.), Peter Rafn Dahm, Astrid Lakjer,

Marie Markvard Andersen og Marlene Kejser

ANNONCER: dorthe@dats.dk,

DESIGN: Annie Hjort Hansen og Lene Grønberg Poulsen

TRYKT HOS: Hottryk, Rødekro

Scene N "Shawarma Baby", Børnenes Teaterfestival 2016. Foto: Peter Rafn Dahm.

SHORTPLAY - STYRKE OG KRAFT I ET GLIMT

AF MORTEN HOVMAN

Der er gode grunde til at Shortplay-genren får plads til omtale her i DATS' årsskrift 2017.

For første gang nogensinde blev den internationale nordeuropæiske teaterfestival, NEATA-festivalen, i 2016 afholdt som en decideret Shortplay-festival. Begivenheden fandt sted i Tórshavn, Færøerne, 6.-9. oktober. 8 nordiske og baltiske lande deltog med i alt 16 forskellige forestillinger. Teatergruppen Muzak deltog for Danmark med tre shortplays.

En anden god grund er, at Teaterforlaget DRAMA med "DRAMAFRONTEN 1-4" nu har udgivet et fundament af danske shortplays, der kan tjene som grundlag for et større arbejde med shortplays i DATS-regi (se DRAMAs fulde shortplay-bogliste andet steds i artiklen).

Den tredje gode grund, er at DATS d. 30. september afholder sin første

ShortplayFestival i Aalborg. Læs om "dogmet" for deltagelse på denne festival samt de øvrige betingelser, fordele og oplevelser, der knytter sig til denne unikke Danmarkspremiere på www.dats.dk

Shortplay-genren er et spændende og slagkraftigt nyere teaterformat, som har mulighed for at ændre hele amatørteaterlandskabet med sine muligheder. Herhjemme kender vi ikke så meget til genren endnu. Men på verdensplan har formen for længst vist, at den ikke bare er en "grille". Men en berettiget teaterform, som har vist sig at være utrolig populær blandt publikum og teaterfolk verden over.

Og det er jo ikke særlig mærkeligt! Det viser sig, at den naturlige tidsbe- grænsning af stykkerne på ingen måde behøver at begrænse genrens styrke – tvært imod virker den som en forstærker! Formen tvinger stykkeskriverne, instruktørerne – og i det hele taget alle på produktionen – til at få historierne til at bevæge sig hurtigt og holde den

dramatiske handling stram. Den giver skuespillerne mulighed for at arbejde med, afprøve og vise en bred palet af evner i mange forskellige roller og genrer. Den giver mulighed for, at mange aldre kan arbejde sammen i en produktion. Formen gør også, at man kan nå at gennearbejde forestillingerne – give dem et færdigt kunstnerisk udtryk (hvilket, det jo somme tider kan knibe med at nå...)

Og den giver publikum lejlighed til at nyde et bredt spektrum af meget forskelligt teater på kort tid – en teaterbuffet kunne man kalde det.

Det er oplagt stof for amatørteatret!

Shortplays er blevet beskrevet således:

Et shortplay er som et scenisk lynnedslag. Det er forbi i et glimt, men dets styrke og kraft kan få hårene til at stå lige op på vores hoveder.

Her følger lidt inspirationer og gode råd i forbindelse med at arbejde med shortplays.

God fornøjelse!

FRA PROGRAMMET TIL EN SHORTPLAYFESTIVAL I ISLAND 2014:

*Time is like a bird, you blink an eye
It flies away this evening, just you wait.
Omar Khayyam*

Theatre is the art of the moment. The art of instant connection, the art of interaction between the two participants: The spectator and the actor. This is even more clear when the action - the play, if you will - lasts just a moment.

The responsibility of the spectator is much clearer. There is no time to lose, no time to doze off. You must catch the bird before it is too late! The actor's burden is also heavier. You must make your mark as soon as you appear, your intent must be clear. There is not a moment to lose! So, get ready. We are about to begin. And if you so much as blink, we might be done ...

*Þorgeir Tryggvason,
president of The Icelandic Amateur Theatre Association*

DRAMATIK

WWW.SKUESPIL.NET

- SKUESPIL.NET ER EN INFORMATIONSDATABASE, SOM ER ÅBEN FOR ALLE DRAMATIKERE - SÅVEL PROFESSIONELLE SOM AMATØRER - DER ØNSKER AT TILGÆNGELIGGØRE DERES VÆRKER.

FORLAGET DRAMA

- FORLAGET DRAMA UDGIVER KVALITETSSKUESPIL FOR ALLE ALDRE. ENDVIDERE UDGIVER DRAMA EN LANG RÆKKE TEATERFAGBØGER DER STORT SET DÆKKER ALLE EMNER INDENFOR TEATERPRODUKTION OG DRAMAPÆDAGOGIK.
- FORLAGET DRAMA ER ET ANPARTSSELSKAB SOM ER EJET AF DATS.
ALLE DATS MEDLEMMER FÅR 10% RABAT PÅ FORLAGET

FORSLAG TIL EN SHORTPLAYFORESTILLING PÅ EN AMATØRSCENE/GRUPPE:

En forestilling med varighed som en "almindelig" forestilling (ca. 2 timer m. pause).

Måske 7-8 forskellige shortplays sat sammen i to "sæt" med en pause imellem. (med "koreograferede" skift imellem de forskellige shortplays, så det kommer til at "virke" som en hel forestilling – også selv om de enkelte stykker er vidt forskellige).

Kan give mulighed for:

- Mange medvirkende med færre roller.
- Færre medvirkende med mange roller.
- Flere instruktører kan være i gang.
- At få startet en lokal skriveproces...? Stykkeudviklingsproces...?
- Samarbejde med andre scener/grupper (leverer en halv forestilling hver o. lign....)
- At gøre de unge interesseret?

NÅR MAN SKAL SKRIVE - ELLER ARBEJDE MED - ET SHORTPLAY

7 SMÅ "REGLER" ("PLUKKET" FRA INTERNETTET)

INGEN FORKLARINGER! Spring direkte ind i historien. Publikum præsenteres på den måde for en gåde, der skal løses. Det giver dem mulighed for at "lege" med. Husk – det ukendte fascinerer os!

ALLE DETALJER SKAL HAVE MED STYKKETS HANDLING AT GØRE. Der er ca. 10 minutter at gøre godt med – ikke tid til noget som helst uvedkommende. Intet er tilfældigt (Selv om det kan se sådan ud i begyndelsen!) Hvis I laver et stykke om hunde,...hvad ligger der så på scenen, når tæppet går op? ...Et kødben!

LAD VÆRE MED AT SPILDE TIDEN MED AT TALE OM NOGET, SOM KAN VISES. Billeder er stærkere end ord! (Når tiden er knap!)

ETHVERT GODT STYKKE HAR ET POINT OF NO RETURN. En linje bliver overskredet. Nu er der ingen vej tilbage!

HOVEDPERSONEN/ERNE MÅ UD PÅ EN REJSE. De bør ende et radikalt anderledes sted, end dér hvor de begyndte. STORE TING SKER – ikke dagligdags liv med endeløs kaffeophældning og cigarettænding. LIVSOMVÆLTENDE BEGIVENHEDER. Hvis hovedpersonen/erne ender det samme sted som hun/de startede, skal de være gået gennem helvede og tilbage igen for at nå dertil.

FIND DET, DER ER UNIVERSELT I JERES STYKKE. Det kan blive til åbninger, som giver os mulighed for at komme ind i jeres univers. Så det angår os! ALLE DETALJER SKAL SAMLE SIG I SLUTNINGEN. (Se regel #2) På den ene eller anden måde skal vi komme tilbage til dét kødben! Husk altid kødbenet!

GODE ORD FRA DRAMAFRONTEN 1-4

Ti-minuttersstykket består af de samme elementer som helaftensstykket. Der er bare det ved det, at tidsrammen kræver ekstrem præcision og klarhed.

På den måde kan ti-minuttersstykkerne sammenlignes med noveller, hvor alt og hvad som helst kan vises med en hurtig håndbevægelse.

10-minuttersstykket stiller sig i forhold til helaftensstykket på samme måde som novellen i forhold til romanen

- virkningen bør være den samme og efterdønningerne lige så stærke.

GODE RÅD TIL SHORT- PLAYINSTRUKTØRER- NE: ET SHORTPLAY ER IKKE EN SKETCH!

Undgå enhver fornemmelse af, at et shortplay bare er en bagatel – en sketch.

Hvis det shortplay, I har med at gøre, indbyder til dén slags venstre-håndsarbejde, kan det skyldes én af tre ting:

1. Stykket er ikke godt nok skrevet.
2. Stykket er ikke forstået godt nok.
3. Man har ikke sans for genren. (Hver af de tre punkter har sin egen løsning:))

BØGER MED SHORT- PLAYS UDGIVET PÅ TEATERFORLAGET DRAMA

DRAMAFRONTEN 1-4

87 shortplays af 38 danske dramatikere. En guldgrube af shortplays på dansk – for unge og ældre.

NOVELLETEATER 13 KORTE STYKKER

13 skarpe danske shortplays skrevet mellem 2011 og 2013 – for unge og ældre.

LOTTE KJÆRUP: DE SYV ENAKTERE

7 shortplays, bygget ove de syv døds- synder. Kan spilles samlet eller enkelt- vis og i vilkårlig rækkefølge. For unge og ældre.

SIMONE ISABEL NØR- GAARD, HENRIK SZKLANY, JULIE PETRINE GLAR- GAARD, SILJE LOUISE WA- TERS:

NEKROLOGER FIRE ENAKTERE

4 unge dramatikeres korte og meget forskellige enaktere om døden. (Hver enakter ca. 15 min.)

JACOB CLAUSEN: LIVETS MONOLOGER

20 monologer, der hver for sig tager fat i stumper af tilværelsen, som er al- mene og genkendelige. Kan spilles hver for sig eller i samlede forløb. Vel- egnet for seniorer fra 50 og opefter.

KAJ NISSEN: DE EVIGE HØJDER

En samling korte tekster – monologer, dialoger, scener og digte – som under ét udgør en rejse gennem alderdom- men. Kan spilles samlet eller opdelt. Velegnet for seniorer.

KAJ HIMMELSTRUP: FIRE GRINEBIDERSPIL

4 korte, underholdende spil. Mange medvirkende, ingen store roller, ingen scenekrav. Velegnet for alle aldre, men måske især seniorer.

DATS NYTÆNKER KURSUSFORMER

FORSKELLIGE NYE KURSUSFORMER ER I FREMGANG, OG I DATS HÅBER VI PÅ AT KUNNE SKRÆDDERSY EN MODEL, DER PASSER TIL ALLE VORES MEDLEMMER.

I et travlt liv kan det ofte være svært at afsætte en hel uge til et langt kursus med overnatning, spising osv. Denne type af kurser har altid været interessante, men i DATS kan vi også mærke, at der er behov for andre tilbud.

Derfor har DATS taget initiativ til nye typer af inspirationskurser, hvor du på en enkelt aften går hjem med ny viden, inspiration samt praktiske øvelser. Som noget helt nyt i 2016 lancerede DATS blandt andet et samarbejde med Rytmisk Center i København om otte spændende teaterkurser inden for forskellige genrer. Konceptet er, at kurserne skal være korte og billige.

På den måde kan du nu deltage i kurser i DATS, netop som det passer dig. Vi har vores store sommerkursus, som er en uge med tilbud indenfor instruktion, skuespil, musical sang, musical dans, kostumer, lys og projektioner. Derudover har vi vores enkeltkurser, som du kan finde en oversigt over på DATS' hjemmesiden. Endelig skal vi ikke glemme vores "Hjem på scenen" kurser, hvor kompetente undervisere skræddersyer et kursus til netop din scene eller gruppen indenfor netop det emne, I måtte ønske.

Du kan læse meget mere om det på hjemmesiden eller sende en mail til dats@dats.dk, hvis du er interesseret.

DATS KURSER

FOR MERE INFORMATION OM FREMTIDIGE KURSER I DATS SE HJEMMESIDEN WWW.DATS.DK

ANTAL AFVIKLEDE KURSER I DATS I 2016: 17

5 SKARPE TIL DORTE RØMER, UNDERVISER I STAND-UP

DATS INDGIK I 2016 ET NYT SAMARBEJDE MED RYTMISK CENTER I KØBENHAVN OM EN RÆKKE BILLIGE OG KORTE INSPIRATIONS-KURSER. DORTE RØMER FORTÆLLER HER OM DE ERFARINGER, HUN HAR GJORT SIG SOM UNDERVISER I STAND-UP.

AF LENE GRØNBORG POULSEN

Dorte Rømer. PR-foto.

NÅR MAN FALDER GØR DET EKSTRA ONDT, MEN NÅR MAN BLIVER GREBET AF ET MEDLEVENDE PUBLIKUM, ER DET MAGISK!

Hvad er din baggrund for at undervise i stand-up?

Dorte Rømer: "Jeg debuterede som en af de ganske få stand-upper i Danmark i 1989 og som den første danske pige. Sammen famlede vi lidt i blinde for at finde "den danske stand-up sjæl", og det er det, jeg stadig elsker ved stand-up; den konstante udvikling, leg med ord og udtryk. Og så at det, i modsætning til teater, er meget mere personligt materiale. Det er med sig selv som indsats hver eneste gang. Lidt som at stagedive med lukkede øjne - men med åbent sind. Når man falder gør det ekstra ondt, men når man bliver grebet af et medlevende publikum, er det magisk!"

Hvilken tilgang har du til undervisningen?

"Jeg elsker at hjælpe mine elever til at finde deres helt egen stemme, deres personlige udtryk og stil. Og ja, det GÅR stærkt! Man skal ikke dvæle ved

HVIS DET ER FOR AT BLIVE KENDT, RIG ELLER FOR AT SCORE - SÅ GLEM DET. MAN SKAL KASTE SIG OVER STAND-UP, FORDI MAN HAR LYST OG STORT SET IKKE KAN LADE VÆRE.

at gribe en tanke og trække den ud i det absurde. Sådan er livet jo også... ud over alle grænser absurd."

Hvad er dit bedste råd til folk, der gerne vil i gang med stand-up?

"Det er at tænke over hvorfor. Hvis det er for at blive kendt, rig eller for at score - så glem det. Man skal kaste sig over stand-up, fordi man har lyst og stort set ikke kan lade være. Så er det lige meget, om det er noget, man hygger med på hobbyplan eller er dødeligt ambitiøs med. Bare man brænder den tid, man er på scenen, så er man godt på vej. Og så hjælper det at være sjov. Det hjælper faktisk rigtig, rigtig meget!"

detaljerne, når man kaster sig i gang; man skal have mod på at ping-ponge med sit publikum rent energimæssigt og materialemæssigt. Og det skal være sjovt at være med til! (og at se på...og høre på!)"

Er det også for folk, som aldrig har prøvet genren før?

"Uhada ja! Alene det bare at prøve i et lukket forum er jo en overvindelse for de fleste. Men det giver jo et herligt indblik i, hvad det kræver at lave et stand-up show. Og i al beskedenhed håber jeg også, at det medfører lidt respekt for genren og lidt medfølelse for dem, der tør gå på scenen som helt nye."

Hvorfor bør man deltage i kurset?

"Fordi man har lyst! Jeg tror aldrig, jeg har oplevet en modvillig komiker på scenen, men jeg kan ikke forestille mig, det vil være behageligt med tvang. Eller jo...dét kunne jeg faktisk godt tænke mig at se, nu du spørger! Sikke et sort set-up; på dødsgangen drejes lejet, hvor den dømte skal henrettes ud mod publikum. I stedet for at sige de sidste ord, skal han lave 20 minutters materiale... Det er jo et helt filmmanuskript! Hvem dør først? Publikum? Og er det så af grin eller kedsomhed? Uh! Arj, se... det er faktisk sådan vi skriver en del materiale; ved

TIL KÆRLIGHEDS- CABARET I KORSØR

I DEN SPÆDE START AF 2017 SPÆNDER TEATERGRUPPEN CASABLANCA BÅDE AMBITIONSBUEN OG STEMMEBÅNDENE MED REALISERINGEN AF EN TEATERDRØM: AT HYLDE OGSÅ DEN MODNE KÆRLIGHED MED EN LANG RÆKKE GYLDENE KÆRLIGHEDSKLASSIKERE - I TEKST, SANG OG MUSIK. OG TIL OKTOBER SKAL DE I ILDEN IGEN, SOM VÆRTER FOR DATS SENIORTEATERFESTIVAL 2017.

AF PETER RAFN DAHM

På en strålende og solbeskinnede januar dag ankommer vi til det majestætiske Kulturhus i Korsør, træder ind i det smukke, klassiske og ovenbelyste atrium, og går ad den røde løber frem mod teatersalen. Selv om vi er i meget god tid, er der allerede en både forventningsfuld og koncentreret stemning i salen. Hele CasaBlanca gruppen er samlet herinde omkring cafébordene. Nogen vil gerne lige have en kop kaffe og slappe lidt af, inden det går løs. Men instruktøren vil have alle i gang med en grundig stemmeopvarmning. Der venter nemlig store sangudfordringer om blot en times tid. Oppe på scenen, når forestillingen "Tour de

Moulin Rouge" går i gang. Og instruktøren får sin vilje. De sidste kaffesjatter skylles ned, og alle går mod scenen.

SÅDAN BLIVER MAN FESTIVALVÆRT

Vi, Dorthe fra DATS' sekretariat og jeg selv, forlader salen for at mødes med Kulturhusets daglige leder, Kirsten Slot, inden forestillingen går i gang.

CasaBlanca har nemlig tilbudt sig som værter for DATS SeniorTeaterFestival 2017. Og det er hele Kulturhuset, der skal danne ramme om festivalen, så det er vigtigt, at alt det formelle omkring "indtagelsen" af et helt hus kom-

mer på plads. Heldigvis er vi nærmest rørende enige om alting. Ikke mindst, at festivalen meget gerne må blive en åben Korsør-begivenhed, der inviterer borgerne indenfor til en masse spændende teateroplevelser.

CasaBlanca er en ny gruppe i DATS festival sammenhæng, og det er altid dejligt, at kunne byde nye mennesker velkomne som samarbejdspartnere. Og særligt i så ny en sammenhæng som SeniorTeaterFestivalen, der fylder bare 3 år i 2017.

Måden CasaBlanca er blevet værter på, er også en lille solstrålehistorie.

husleder, Kirsten, tager imod i høj hat og svalehale. Jo, sådan en stilling fører mange roller med sig, griner hun. Salen er godt fyldt, med tilskuere bænket ved caféborde med kaffe og te eller øl og vand.

INSTRUKTØREN BYDER VELKOMMEN, OG SÅ GÅR DET LØS.

Det hele begynder udenfor en af "Egons busser" der skal transportere en gruppe modne danskere (= CasaBlanca gruppen) på kulturtur til Paris med et Moulin Rouge besøg som trækplaster kulmination. Deltagere skal lige finde vej til bussen, og må flere gange spørge publikum til råds. Men endelig er man fuldtallige. Guiden kan byde velkommen, og så afsted. Ved hjælp af "geografiske video projektioner" ledes vi ned igennem Europa. Hurtigt bliver turen musikalsk, da man undervejs kommer i tanke om mange sange, inspireret af rejser, kærlighed og de steder der passerer. Og vupti er vi i Paris, efter at have nynet med på "Åh Champs Elysees".

ALLE STJERNERNE I MOULIN ROUGE

I pausen serveres der mousserende vin og petit fours, vi er ikke i Paris for ingenting. Og det kan jo kun stemme forventningerne til anden akt, at vi går ind med bobler i blodet.

Da tæppet går efter pausen, er vi gæster i selveste Moulin Rouge, med fransk trio og bagprojektion af den berømte mølle. Her "tryller" aftenens konferencier en stjerneække af fortidens koryfæer på scenen: Maurice Chevalier, Marlene Dietrich, Josephine Baker og - selvfølgelig - Edith Piaf. Alle synger de deres uforglemmelige hits eller "signatursange", så ikke et øje er tørt. Man mærker, at der er blevet knoklet med stemmer, sangteknik, timing og feeling. Og det har båret frugt, så man bare må give sig hen – både til øjeblikket og nostalgien. Hertil kommer det visuelle – kostumerne er de rene pragtstykker, der suppleret med sminke og hår, skaber en pragtfuld illusion. Stjernerne er alle ramt lige på kornet.

Men at blive værter for næste festival, fik de mod på. Det ville de tage hjem og forelægge gruppen. Og nu er SeniorTeaterFestival 2017 i Korsør altså en realitet.

PÅ MUSIKALSK REJSE MED EGONS BUSSE

Klokken er få minutter i 14, og vi skynder os ned i teatersalen, hvor kultur-

Trods "camouflagen" genfinder vi busturens deltagere under sminke og kostume, og man tager sig i hele tiden i, at lede efter paralleller mellem turens "virkelige" personer og deres "drømmeroller" på

HJÆLP TIL MEDLEMMERNE

- PROFESSIONELLE KONSULENTER: DATS HAR FULDTIDSANSATTE, PROFESSIONELLE KONSULENTER, DER STÅR TIL RÅDGIVNING MED VEJLEDNING OG HJÆLP OVER TELEFONEN, E-MAILEN ELLER VED BESØG PÅ DEN ENKELTE AMATØRSCENE.
- DATS SEKRETARIATET: STÅR TIL RÅDGIVNING FOR ALLE HENVENDELSER OG VARETAGER F. EKST. UDSENDELSEN AF NYHEDSBREVE, OPDATERING AF HJEMMESIDEN, KURSSTILMELDINGER M.M.
- LOKALE TEATERKONSULENTER OG KREDSKONSULENTER: ER EN RÆKKE DYGTIGE AMATØRER, SOM STÅR KLAR TIL AT HJÆLPE I DERES LOKALOMRÅDE. LÆS MERE PÅ DATS' HJEMMESIDE.

DEFINITION PÅ AMATØRTEATER

- DATS DEFINERER AMATØRTEATER VED, AT SKUESPILLERNE IKKE MODTAGER LØN FOR DERES INDSATTS.
- OMVENDT KAN DER SAGTENS MEDVIRKE LØNNEDE DRAMATIKERE, INSTRUKTØRER, SCENOGRAFER, MUSIKERE M.F.L., ALT SAMMEN FOR AT STYRKE DEN KUNSTNERISKE INDSATS PÅ SCENEN.

DATS' VÆRDISÆTNING:

"TEATER FORENER KUNSTNERISK AKTIVITET MED MENNESKELIG UDVIKLING."

Moulin Rouge. Om det så er meningen eller ej...

VIDERE UD PÅ NYE EVENTYR

Det hele slutter af med, at hele holdet samles til en fælles afslutningssang, akkompagneret af publikums taktfaste applaus. Stadig med musikken i ørerne haster vi ud i januarsolen for at nå bussen og toget hjem. Næste gang vi er tilbage i Korsør og Kulturhuset gælder det SeniorTeaterFestivalen. Og CasaBlanca skal også ud på nye eventyr. Opmuntret af succesen med "Tour de Moulin Rouge", har de besluttet at gå videre med temaet "CasaBlanca på tur". Hvorhen vil de ikke afsløre endnu, men det kommer nok til at handle om en meget berømt route...

VI HAR BRUG FOR DIVERSITET I SCENEKUNSTEN

- OM TALENT OG VÆKSTLAG I DET SCENEKUNSTNERISKE MILJØ I DANMARK

AF BØRNE- OG UNGDOMSTEATERKONSULENT GITTE BECH BALLESHIM OG VÆKSTLAGSMEDARBEJDER MISE NORUP

Denne artikel er skrevet i et samarbejde mellem DATS' vækstlagskonsulent og DATS' børn/unge konsulent med ønsket om at udbrede kendskabet til vækstlag og talentudvikling inden for scenekunsten. Vi oplever i vores daglige arbejde en skjult udvikling i det scenekunstneriske miljø, som behøver en bevågenhed i det kulturpolitiske miljø. Vi mener derfor, at det er vigtigt, at der kommer en opmærksomhed på den fødekæde, der har fuld fart på, og som i fremtiden vil skubbe til den professionelle scenekunst.

HVAD ER VÆKSTLAG?

"Vækstlag" kan på en simpel måde defineres som "et lag i vækst". Oftest for-

binder man begrebet med musikkers verden, men vækstlag findes stort set alle steder inden for kultur. Det kan være, at man er stødt på begreber som for eksempel "independent" eller "upcoming" – disse kan bruges som synonyme for samme.

Det scenekunstneriske vækstlag har eksisteret i mange årtier og har overlevet til trods for mange foranderlige vilkår. I denne artikel vil begrebet "vækstlag" henvise til vækstlag inden for scenekunst. Vækstlaget er et netværk af en mængde teatergrupper, som producerer deres egne forestillinger. Grupperne finder sammen for en kortere eller længere periode og

skaber én eller adskillige forestillinger sammen. Af og til skaber man nye grupper og samarbejder på tværs af netværket eller inddrager nytilkomne, derfor er vækstlaget konstant nyskabende, idérigt og innovativt. Vækstlaget er hele tiden på vej videre. Nogle bliver professionelle scenekunstnere, nogle søger ind på de kunstneriske eller akademisk relevante uddannelser, og nogle finder deres passion bag scenen som organisatorer, producenter eller undervisere. Vækstlaget er altså flygtigt, diffust og hele tiden i bevægelse – det er også derfor at vækstlaget har så meget at byde på. Vækstlaget er et laboratorium, hvor der eksperimenteres med scenekunsten,

hvilket, for det meste, fører til originale idéer og en ægthed, man sjældent oplever andre steder, da kunstnerne ikke er bange for at sprænge normerne og skabe scenekunst med hjertet, fri for konventioner og regler.

VÆKSTLAGETS VILKÅR:

Det scenekunstneriske vækstlag er mangfoldigt og levende og åbner op for en platform og en legeplads, hvor man som autonom kan udvikle sig selv og sin kunst. Men vækstlaget har som regel, meget smalle økonomiske rammer. Vækstlagets vilkår har forandret sig meget, og der hersker ingen tvivl om, at vækstlaget ville have godt af større anerkendelse og støtte fra det offentlige. Vækstlaget er vigtigt for en levende kulturel fødekæde og for en bys kulturliv. Ud af vækstlaget fødes generationer af selvstændige kunstneriske entreprenører, som kan gavne kulturlivet og samfundet generelt. Vækstlaget har savnet et sted at være – et sted hvor man kan udfolde sig selv og sine idéer. I København findes Teaterhuset, som er en prøve-lokaleforening med over 200 medlemmer. Teaterhuset tilbyder, ud over øvelokaler, også workshops, scener og netværk. Lignende har manglet og er blevet underprioriteret i andre byer med et rigt vækstlagsliv uden for hovedstaden. Heldigvis ulmer det i undergrunden og både Aarhus og Odense kæmper nu for deres ret til et uafhængigt scenekunsthus/øvelokaler til scenekunstvækstlaget. I Aarhus er et nyt pilotprojekt netop blevet søsat med det formål at få faste øvelokaler og eventuelt en scene at optræde på. I Odense er vækstlaget gået i samarbejde med det professionelle nycirkus "TinCan Company" og kan i foråret 2017 præsentere deres nye øvelokaler "Prøverummet" på Odense havn. Man kan håbe, vækstlaget kan blive huset endnu flere steder i fremtiden.

Foruden små minifestivaler, der afholdes på for eksempel gymnasier rundt om i Danmark, findes desuden tre store vækstlagsteaterfestivaler i København, Odense og Aarhus. Vildskud, Scenoskop og QuongaFest er navnene på de pågældende festivaler, og de giver vækstlagsgrupperne mulighed for, ikke kun at optræde, men at møde andre ligesindede ildsjæle og visionære, som ønsker at arbejde mod bedre vilkår og større udbredelse af vækst-

laget i Danmark. Festivalerne fungerer altså ikke blot som en festival, men også som et forum, hvor man som scenekunstner kan netværke, opleve og hente inspiration, sanser og dele kunst på og bag scenen.

Der sker altså store fremskridt for vækstlaget, og man har blandt andet i de sidste tre-fire år oplevet et større samarbejde med det professionelle teater – her kan blandt andet nævnes Det Kgl. Teater og Odense Teater. Desuden blev der i 2015, på baggrund af et ønske om større kontakt og viden om vækstlaget på tværs af de danske byer, skabt "LaVaS – landsforeningen for vækstlagsscenekunst". Lavas fungerer både som en platform, hvor man som vækstlagskunstner kan kommunikere på tværs af de danske byer, men også som opslagstavle og infokanal om tilbud inden for vækstlaget, hvad enten det er scener, der gerne vil have besøg af vækstlagsforestillinger eller nogle, der står og mangler en tekniker til at afvikle en forestilling. Lavas arbejder for at skabe netværk og samling på det danske vækstlagsmiljø. Desuden arbejder de for at skabe bedre kår for vækstlaget.

Sammenlignet med talentudvikling fokuserer vækstlaget ikke så meget på det enkelte individs udvikling, men på at skabe et produkt i fællesskab.

TALENTUDVIKLING I DET SCENEKUNSTNERISKE MILJØ

Talent og talentudvikling er i tiden noget, der vinder indpas i det scenekunstneriske miljø. Men når vi taler om talent og talentudvikling, så viser det sig, at vi opfatter begreberne meget forskelligt og blander begreberne sammen. Talent er som begreb beskrevet, hvis vi kigger i en ordbog eller i encyklopædier: "at have en medfødt evne på et bestemt område kunstnerisk, intellektuelt eller sportsligt med mulighed for at blive ekstraordinær god ved at dyrke evnen og at udvikle den." I musikken har man igennem mange år dyrket talentet og udvikling af talent for unge ved at skabe muligheder og yde støtte, og derved medvirke til at skabe et vidtfavnende musikliv i Danmark. Man har i det scenekunstneriske miljø været mere tilbageholdende, og ofte er der en unødvendig nervøsitet for, at der ikke er arbejde/jobs nok til alle

HVAD ER VÆKSTLAGSTEATER?

- VÆKSTLAGSFORESTILLINGER ER TYPISK NON-PROFIT PROJEKTER, DER ER SKABT AF UNGE MED BASE I DE TRE STØRSTE BYER I DANMARK: ODENSE, AARHUS OG KØBENHAVN.
- DE FLESTE AKTØRER I VÆKSTLAGSTEATERMILJØERNE ER ENTEN STUDERENDE ELLER NETOP FÆRDIGE MED EN UDDANNELSE.
- FORESTILLINGERNE SPILLER PÅ DE MINDRE VÆKSTLAGSSCENER OG FESTIVALER, I BYENS RUM ELLER I ALTERNATIVE LÅNTE SCENERUM.
- VÆKSTLAGSSCENER OG FESTIVALER FÅR TYPISK ET KOMMUNALT TILSKUD ELLER OVERLEVER VED HJÆLP AF FORSKELLIGE SPONSORATER OG TILSKUD.

HVAD ER SGK?

- SGK STÅR FOR DE SCENEKUNSTNERISKE GRUNDKURSER
- PÅ LANDSPLAN ER DER INTET MINDRE END 14 TALENTPROGRAMMER FOR UNGE I ALDEREN 15 - 25 ÅR MED FOKUS PÅ SCENEKUNSTEN.
- TALENTPROGRAMMERNE DÆKKER TYPISK OVER 2-3 ÅRIGE UNDERVISINGSFORLØB I SCENEKUNST, SOM KAN TAGES VED SIDEN AF ELLER I KOMBINATION MED EN UNGDOMSUDDANNELSE. FORENINGEN KAN SAMMENLIGNES MED DEN MERE KENDTE MGK - MUSIKALSK GRUNDKURSUS, DER FOR MUSIKKENS VEDKOMMENDE SAMLER OVERBYGNINGSKURSER TILKNYTTET EN MUSIKSKOLE.
- LANDSFORENINGEN FOR SGK - SCENEKUNSTNERISKE GRUNDKURSER - ARBEJDER INTERNT FOR ET STØRRE SAMARBEJDE GRUNDKURSERNE I MELLEM SAMT EKSTERNT FOR EN KULTURPOLITISK ANERKENDELSE AF OG INDSATS PÅ OMRÅDET.

de aspiranter, man uddanner på de tre etablerede scenekunsts skoler. Men det er noget vrøvl. Lad os få paletten mere farverig og se på, hvad scenekunsten også kan bruges til. Men det kræver, at vi giver de unge mulighed for udvikling, vejledning og inspiration, så de dyrker deres evner og udvikler dem. Når det så er sagt, er det samtidig vigtigt, at vi forstår de forskellighe-

FORMÅLET MED DET SCENEKUNSTNERISKE GRUNDKURSUS (SGK) ER:

- AT UNDERVISE I OG UDVIKLE ELEVENES PERFORMATIVE OG PERSONLIGE KOMPETENCER.
- AT AFLKARE EVNER OG MOTIVATION OG EVT. FORBEREDE DEN ENKELTE ELEV, TIL OPTAGELSE PÅ EN VIDEREGÅENDE UDDANNELSE INDEN FOR SCENEKUNST.
- AT BIDRAGE TIL OG STIMULERE DET LOKALE OG NATIONALE KULTURLIV VED AT KVALIFICERE UNGE KULTURAKTØRER.

LISTE OVER SGK'ER OG TGK'ER, SOM ER MEDLEM AF LANDSFORENINGEN FOR SGK I DANMARK.

- TGK ESBJERG
- TEATER TALENTMORS
- RANDERS EGNSTEATERS TALENTSKOLE
- ÅLBORG TALENT AKADEM
- DANSK TALENTAKADEMI
- TALENTSKOLEN NÆSTVED
- FILUREN TALENTUDVIKLING
- ALS PERFORMANCE AKADEMI, SØNDERBORG
- HOLBÆK DRAMA COLLEGE, SCENISK GRUNDKURSUS
- TEATER TALENT HJØRRING
- FLOW I ODENSE
- HERNING SCENEKUNST SKOLE, Ó.KANTEN

KULTURPOLITIK

- DATS ARBEJDER LØBENDE PÅ AT STYRKE AMATØRTEATRET PLACERING I DET SAMLEDE TEATER OG KULTURBILLEDE OG PÅ AT MEDVIRKE TIL AT SIKRE BREDDEN OG HELHEDEN I ARBEJDET MED KUNST OG KULTUR.
- DATS ARBEJDER I ALLE RELEVANTE SAMMENHÆNGE PÅ AT SKABE YDERLIGERE STØTTEMULIGHEDER TIL FORSAT KULTUREL OG KUNSTNERISK UDVIKLING I AMATØRTEATRET.
- DATS SENDER NYHEDSBREVE TIL FOLKETINGETS KULTURUDVALG OG KULTURPOLITISKE ORDFØRERE TO GANGE OM ÅRET. NYHEDSBREVET SENDES OGSÅ TIL REGIONERNES KULTURPOLITISKE UDVALG.
- DATS VAR I 2016 TILSTEDE PÅ KULTURMØDET MORS SAMT FOLKEMØDET PÅ BORNHOLM.

der, bastarder, som vores fagområde kan have og lader os inspirere og udvikler scenekunsten, så vi ikke stagnerer i en falsk sandhed om, at den eneste rigtige måde at dyrke og uddanne sit talent som scenekunstner er for de få. Det kræver åbenhed, og at vi tør gå mere sammen om de forskelligheder, der findes. Det har altid været muligt at udvikle sit scenekunstneriske talent på alternative måder, ved at dyrke scenekunsten sammen med andre, i et autodidaktisk miljø, i et scenekunstnerisk vækstlag eller ved at udvikle sig på de mange efterskoler, højskoler, daghøjskoler og andre scenekunstneriske kurser, der findes. Mange er også nået til en anerkendt position i det scenekunstneriske miljø som professionel uden at have uddannet sig. Men vejen til en autodidaktisk uddannelse er ofte lang, kostbar og uoverskuelig. Og for nogen stopper udviklingen af deres talent her. I 2010 gav Kulturstyrelsen mulighed for, at både billedkunsten og scenekunsten kunne få pilotprojektmidler til at oprette grundkurser for unge talenter På samme måde, som man har det indenfor musikken, med et treårigt grundkursus i musik (MGK), som skal gøre de unge musikere parat til en eventuel optagelse på konservatorierne. Et grundforløb, hvor den unge får mulighed for et afklaringsforløb til at udvikle sit talent i et kursusforløb under Musikskolens rammer med professionelle undervisere.

Der blev bevilget to pilotprojekter til Teater Grund Kurser (TGK), et i København og et i Esbjerg. Begge forløb, blev mødt med stor interesse og stor søgning. Det kan nævnes, at der ud af pilotprojektet i København er seks af de 12 elever, som i dag er færdiguddannede skuespillere fra den statslige scenekunstskeole. Efter pilotforsøget med støtte fra Kulturministeriet var intentionen, at projekterne skulle drives videre af kommunale midler. Esbjerg kommune gav Den kommunale musikskole, hvor pilotprojektet var forankret, de nødvendige støttemidler og Teater Grund Kurset er fortsat eksisterende. Københavns kommune kunne ikke på det tidspunkt se mulighed for at støtte talentudviklingen inden for teatret. Siden 2010 er der så alligevel, uden direkte støtte fra Kulturministeriet,

løbende oprettet mere end 14 talentudviklingskurser for unge mellem 15 og 25 år rundt om i Danmark, støttet af enten kommunale midler og/eller andre fondsmidler. Alle kurserne har fokus på talentudvikling for de unge, men har deres eget scenekunstneriske udtryk, udgangspunkt og indhold. Kurserne har deres egen egenart og har uden fælles styring dannet deres eget forløb, som det har passet ind i deres nærmiljø og de rammer, der har været etableret i forvejen. De fleste af disse kurser har valgt at kalde sig Scenekunst Grund Kurser (SGK), da mange af kurserne også ønsker at undervise i lidt bredere genrer. Men de mange SGK'er havde ikke noget synderligt kendskab til hinanden og heller ikke en bred formidlingsramme til de unge – ud over de lokale unge. DATS – landsforeningen for dramatisk virksomhed, med initiativ fra **børne- og ungdomsteaterkonsulent** Gitte Bech Ballesheim, tog i februar 2014 initiativ til at starte et samlende fællesskab for de scenekunstneriske grundkurser (SGK og TGK) ved etableringen af Landsforeningen for SGK - scenekunstneriske grundkurser – ved en stiftende generalforsamling i Aarhus november 2014.

Målet med en landsforening er vidensdeling, øget samarbejde, og kulturpolitisk anerkendelse på landsplan. Fordelen ved, at alle kurser nu står samlet, er, at scenekunstskeolerne klart vil blive stærkere gennem samarbejde, hvilket kan ses som et løft for området på landsplan. Kurserne kan for eksempel sparre med hinanden om undervisere på tværs af landet, få ny inspiration, og i det hele taget bruge hinandens gode idéer til fordel for kvalitet og udvikling på det scenekunstneriske område. Der er ingen af SGK og TGK initiativerne, der er opbygget ens, og det er derfor vigtigt, at kunne værdsætte forskellighederne og alligevel kunne optræde samlet. Vi har brug for diversiteten inden for scenekunsten, og derfor er det endnu vigtigere, at vi fortæller det politiske system, hvordan vi i fællesskab kan danne et godt grundlag for de unge scenekunstneriske talenter i Danmark. Formanden for Landsforeningen SGK, Turi Malmø fra Esbjerg Kulturskole, var med til at starte en af de første talentudviklingskurser i Danmark i 2010. Hun understreger, at nu går det rigtige

Teater Tag Den: "Stille nu", Qounga-Fest Aarhus og Plets kud Århus. Foto: Peter Rafn Dahm.

arbejde i gang med at få anerkendt og udbredt de mange spændende kurser, der skal hjælpe med at højne kvalitet og innovation i teatermiljø og fødekæde i hele landet:

"Vores mål er selvfølgelig anerkendelse for skolerne generelt, og vi håber desuden på, at vi på sigt kan komme på finansloven på linje med MGK (musikalsk grundkursus). I et fremtidigt perspektiv handler samarbejdet i SGK derfor også om anerkendelse, indflydelse og måske også samarbejde med de mere etablerede uddannelser," understreger hun.

Der er ingen tvivl om, at det scenekunstneriske miljø er i fuld gang med

at blomstre, som det har gjort det i det musikalske miljø, og det vil vi komme til at se meget mere af i fremtiden. De store opgaver for både talentudviklingen og for vækstlaget vil fremover være at undersøge, hvordan man kan kvalificere – og skabe – de bedste rammer for at unge kan udleve deres fulde potentiale. Vækstlaget skal i samarbejde med LaVaS finde ud af, hvordan man på tværs af landet, institutioner og lag, kan skabe bedre og større samarbejder. Desuden vil vækstlaget have stor gavn af at blive anerkendt inden for den offentlige sektor, hvorfor LaVaS allerede nu planlægger at afholde op til flere konferencer med fokus på vækstlagets vilkår.

Vi har ønsket at beskrive vækstlaget og talentudviklingen som to forskellige scenekunstneriske udviklingsmiljøer. Dog ser vi en udvikling, som fletter de to unge scenekunstneriske miljøer ind i hinanden, og som i den nærmeste fremtid, vil få mulighed for at udvikle sig endnu mere, eftersom begge miljøer nu er har landsdækkende netværk, som styrker deres identitet hver for sig, men som også kan skabe grobund for en fælles udvikling. Vi ønsker som konsulenter i DATS at være i en tæt dialog med både landsforeningerne, som vi har taget initiativet til, men også i det kulturpolitiske og professionelle scenekunstneriske miljø.

DET NYE VÆKSTLAGS- TEATER!?

AF PETER RAFN DAHM

HVIS VÆKSTLAGET ER DET STED ELLER DE MILJØER, HVOR DE FRI-SKE SKUD, DE SÆRE PLANTER, OG DE ENDNU UKENDTE ARTER SPIRER FREM, SÅ ER VÆKSTLAGS-TEATER VEL PR. DEFINITION "NYT". VÆKSTLAGET ER DET NYES GRO-BUND. HVILKEN MENING GIVER DET SÅ AT TALE OM "DET NYE VÆKSTLAGSTEATER"? ER DET IKKE DET MAN MED ET FINT ORD KALDER EN PLEONASME? EN GANG DOBBELTKONFEKT, Å LÅ EN "TÅRNHØJ SKYSKRABER" ELLER EN "SØRGELIG TRAGEDIE", HVOR MAN SIGER DET SAMME TO GAN-GE, ELLER GENTAGER SIG SELV, BARE MED FORSKELLIGE ORD?

Jeg har iagttaget og oplevet vækstla-get udefra, eller i hvert fald fra side-linjen, i en årrække, og for mig at se er der faktisk meget nyt både i og på spil.

ET MELLEMRUM ELLER EN OVERGANGSZONE

I nogle år var "vækstlag" mest af alt en slags "definition" på ungt og ofte am-bitiøst teater i spændingsfeltet mel-lem amatørteatret og det profession-elle. Man ville mere end have teatret som en fritidsbeskæftigelse, men var (endnu) ikke nået derhen, hvor teatret var en realistisk levevej. Man ville ikke bare skabe teater fordi man kunne lide det, men gerne løfte det til scenekunst – både i form og indhold.

Formmæssigt gennem det tekniske, håndværksmæssige niveau. Indholds-mæssigt ved at selv at skabe stof og dramatisk materiale på nye måder – ved selv at skrive eller devise. Min oplevelse, som "voksen" betrag-ter på sidelinjen, var ganske ofte, at vækstlagsmiljøet fungerede som et afgrænset territorium, et "mellem-rum", eller en overgangszone mellem amatørteatret og det professionelle teater, man var på vej mod.

Man kunne godt fornemme, at der blev arbejdet intenst og målrettet med håndværket – gennem kurser, workshops, højskoleophold, læsning hos professionelle skuespillere osv. Meget ofte med ambitionen om at søge ind på en "officiel" scenekunst-uddannelse. Og man fornemmede tydeligt, at stof-fet var "selvgenereret" eller "hjemme-lavet".

AT KIGGE IND I ET LUKKET VÆKSTHUS

Denne cocktail af målrettet dygtiggø-relse, leg med eget, ungt stof og det at være på vej videre, fik mig ofte til at sidde med følelsen af at være gæst på en "træningsbane", hvor unge ambitiøse teaterfolk viste hinanden, hvad de kunne. Dystede og sparrede med og inspirerede hinanden i et fæl-les, men også lettere klaustrofobisk "væksthus", hvor man "modnede sig" til optagelsesprøvernes nåleøjer. Og vi andre sad udenfor og kiggene ind på løjerne.

Hele universet var – helt naturligt –meget ungt, men også selvtillstræk-ke ligt, måske, eller i hvert fald afgræn-set i rækkevidde og "rækkevilje": Man fortalte unge historier om og for hin-anden og viste herigennem hvad man kunne. Som tilskuer var jeg, næsten al-tid, godt underholdt. Sjældnere, blev jeg grebet, berørt eller flyttet nogen steder hen.

EN NY OG SELVSTÆNDIG BASE FOR SCENEKUNST

Men i det sidste par år er der, for mig som iagttagere og publikum'er, sket noget nyt: Vækstlaget, eller dele af vækstlagsmiljøet, er vokset fra at være en "overgangszone", en "træ-ningsbane" eller et "drivhus"- til snare-re at være "laboratorium", et "tredje" og selvstændigt scenekunst-univers i forhold til amatørteatret og den pro-fessionelle – institutionaliserede – te-aterverden.

Man er ikke, pr. definition, på vej vi-dere mod scenekunsts skoler og en "traditionel", professionel teaterkarri-ere. Nogen har valgt vækstlaget, eller måske snarere den "uafhængige sce-nekunst" (vækstlaget lagde ud med at kalde sig "independent"), som en base for det skabende arbejde. En kunst-nerisk identitet frigjort fra definerede positioner, institutioner, traditioner.

NYE ÅBNINGER, NYE AMBITIONER

Som en konsekvens af dette, vil jeg vove at påstå, at der er opstået helt nye "åbninger" i vækstlagsteatret. Det at vækstlaget, den uafhængige base, ikke længere blot er en mid-lertidig, men også er blevet en mere permanent platform for grupperes sce-

nekunstneriske arbejde, har – i mine øjne – ført til en åbning mod verden og publikum. Man er vokset fra "ung om ung - ung til ung" historierne. De fortælles stadig af unge og handler stadig ofte om unge, men de er ikke længere (blot) henvendt til unge. De vil simpelthen mere: De vil nå flere. Alle os andre – mennesker. Nogen vil favne os, nogen vil konfrontere os, no-gen vil drille eller provokere os. Men de vil os alle noget!

Måske er det at tage munden for fuld. Men aner man spirer til en ny, uafhæn-gig, selvberørende og "verdensvendt" scenekunstbevægelse - som den, der i sin tid skabte det nu verdensberømte danske børn&unge teater?

ER DET REALISTISK AT TALE OM "NYE TENDENSER" ELLER ET "NYT VÆKSTLAGS-TEATER"?

Vi har bedt to markante vækstlags-aktører, Rasmus Borst og Mie Kanø, komme med hver deres bud.

VÆKSTLAGET

KØBENHAVN: TEATERHUSET
WWW.TEATER-HUSET.DK

TEATERHUSET STILLER ØVELOKA-LER OG SCENE TIL RÅDIGHED FOR FORESTILLINGER, ARRANGEMENTER KURSER M.V. SAMT SAMARBEJDER MED DEN ÅRLIGE VILDSKUD-FESTI-VAL, DER ER EN FESTIVAL FOR UAF-HÆNGIGT TEATER.

AARHUS: QUONGA
WWW.QUONGA.DK

QUONGA ER ET ÅBENT TEATERNET-VÆRK, DER ARRANGERER DEN ÅRLIGE FESTIVAL FOR VÆKSTLAGS-TEATER QUONGAFEST SAMT KUR-SER OG WORKSHOPS.

ODENSE: SCENOSKOP
WWW.SCENOSKOP.DK

SCENOSKOP ER EN PLATFORM FOR VÆKSTLAGS-SCENEKUNST I ODE-SE, SOM ARRANGERER DEN ÅRLIGE SCENOSKOP FESTIVAL. SCENOSKOP BLEV DANNET I 2012.

Present (Your) Arms "Mors lille soldat", QuongaFest Aarhus. Foto: Peter Rafn Dahm.

Teater Grums: "Sange om...". QuongaFest Aarhus, Plets kud Århus. Foto: Peter Rafn Dahm.

Rasmus Borst er medstifter af vækstlagsteatergruppen "Teater Apart", formand for vækstlagsteaterfestivalen Scenoskop, og ankermand i "Prøverummet", det nye "vækstlagshus" i Odense.

RASMUS BORST:

De sidste par år har været enormt vigtige for udviklingen af den danske vækstlagsscene. Det er ikke fordi økonomien indenfor området er stigende, eller at den brede anerkendelse af uprofessionel scenekunst har nået nye højder, men simpelthen fordi de udøvende har trådt et skridt frem og forlangt at blive taget seriøst som kunstnere. Selvfølgelig har der altid været seriøsitet omkring det scenekunstneriske arbejde, men indenfor de sidste fem år hvor jeg har arbejdet med Scenoskop Festival, er det helt tydeligt at se, at de folk som ikke har en formel uddannelse, alligevel (eller nærmere på trods af det) forsøger at arbejde

sig imod et højere kunstnerisk niveau. Det er ikke længere "kun" for at dygtiggøre sig til en fremtidig uddannelse, men simpelthen fordi de mener at der er en kunstnerisk nødvendighed for det de laver.

HVAD ER EN "RIGTIG SKUESPILLER" EGENTLIG?

Jeg overhørte personligt en ældre dame sige (i bedste mening er jeg sikker på) til en skuespiller, som netop havde færdiggjort en forestilling: "Man tænkte slet ikke over, at I ikke er rigtige skuespillere". Hvad han svarede hørte jeg ikke, men meningen bag hendes kommentar falder godt i spænd med de tanker og ideer, som har gennemsyret vækstlagsmiljøet de sidste par år. Det skal udelukkende handle om produktet, de magiske minutter der foregår på scenen. Der er kommet en tro på, at din forestilling forlanger at blive bedømt på samme niveau, som al scenekunst, på trods af

manglende diplomer, store budgetter, eller det (egentlig meget irrelevante) faktum om vedkommende er blevet betalt for sit arbejde. Det har længe ikke været nødvendigt med en konservatorieuddannelse, for at blive anerkendt som musiker, og du behøver ikke være uddannet på kunstakademiet, for at dine malerier kommer på auktion. Måske der ikke går så lang tid før en "vækstlagsskuespiller" løfter en Reumert? Eller skulle vi ikke bare kalde vedkommende en rigtig skuespiller med det samme?

Mia Kanø er medstifter af vækstlagsteatergruppen PRAAK og del af arrangørgruppen bag vækstlagsteaterfestivalen QuongaFest i Aarhus.

MIE KANØ

Man kan sige, at der findes mange slags vækstlagsteatre, men jeg vil i stedet fremhæve, at der er mange måder at være vækstlagsteater på.

Min erfaring med vækstlaget har jeg gjort mig ved selv at være medlem af en vækstlagsgruppe, men også ved at observere byens vækstlagsteater på sidelinjen som arrangør i foreningen Quonga. Her oplever jeg en stor variation, når det handler om, hvorfor man laver vækstlagsteater. Nogen gør det, fordi de altid har gjort det, og det er blevet deres hobby. Nogen gør det, fordi de nyder at stå på en scene og få lov til at være i en verden, de selv er med til at skabe. Nogen gør det for at provokere, eksperimentere, og nogen gør det, fordi de simpelthen ikke kan lade være.

MÅSKE SKAL VI SELV SÆTTE ORD PÅ, HVAD VI GØR OG HVAD VI VIL

Det kan ofte være svært at gå ind og se en vækstlagsforestilling uden at vide hvilke kritiske øjne, vi skal beskue med, for kritikere det er vi nu engang alle sammen ik'? - og jeg har mødt mange, som ønskede, at der var en mere klar opdeling af vækstlaget, mellem dem, der beskæftigede sig med det på hobbyplan, og dem, der gør det med henblik på en dag at kunne kalde sig professionelle. Men måske er det okay, der ikke er nogen opdeling. Måske er det fint, vi ikke altid skal rende rundt og sætte klistermærker, der fortæller hvad vi er, på hinanden. Er det i virkeligheden ikke bedre, at vi selv lærer at sætte ord på, hvad vi gør, og, ikke mindst, hvad vi vil? Kasser og klistermærker har vi nok af på institutionerne, og de kan i min optik komme til at spænde ben for udviklingen af en kunstnerisk poetik og identitetsopfattelse.

BEVIST AT HOPPE IND OG UD AF KONVENTIONERNE

Jeg vil dog erklære mig enig med Peter, der i sit indledende oplæg peger på en tendens inden for vækstlaget, der stiler mod et mere eksperimenterende og uafhængigt scenemiljø. Om den er ny, tror jeg ikke, men den er i hvert fald voksende. Efter min opfattelse er der tale om en ikke-nærmest anti-institutionel retning, der gør det til sin kunst at hoppe ind og ud af konventioner ved at have en bevidsthed omkring dem, og derfra tage aktive valg om, hvilke man vil arbejde med, og hvilke man vil sprænge i stykker. Drivkraft og motivation kan være for-

Teater Grums: "Sange om...". QuongaFest Aarhus, Pletsrud Århus. Foto: Peter Rafn Dahm.

skellig, men har alle det til fælles at sætte projektet i første række.

INTET OG SAMTIDIG ALT ER PÅ – OG I – SPIL!

Når jeg mener, vi ikke skal opdele vækstlaget på denne måde eller skrive et nyt vækstlagsteaterbegreb ind i scenekunstordbogen, er det fordi, jeg elsker den bevægelighed, der er inden for vækstlaget. Man kan gøre, være,

og lave, lige hvad man vil og til hver en tid gøre det om, eller lave noget nyt, uden de store konsekvenser. Intet er på spil, og samtidig er alt på spil, eller rettere sagt i spil. Det er det, der gør vækstlaget alsidigt og dynamisk og, som jeg mener, er en af dets stærkeste forcer. Derfor ser jeg ikke et nyt vækstlagsteater men i stedet en måde at være vækstlagsteater på.

Mundfuld "Tag min bajer", QuongaFest Aarhus. Foto: Peter Rafn Dahm.

HAARBY AMATØR TEATER OPSATTE MED SUCCES SHAKESPEARES "EN SKÆRSOMMERNATS DRØM" I EN GYM-NASTIKSAL I EFTERÅRET 2016. HER I ARTIKLEN FORTÆLLER INSTRUKTØR JESPER AAGAARD OM PROCESSEN OG DE KUNSTNERISKE OVERVEJELSER I FORBINDELSE MED OPSÆTNINGEN.

"KOMMER TIL EN GYMNASTIKSAL NÆR DIG!"

AF JESPER AAGAARD, LOKAL TEATERKONSULENT OG INSTRUKTØR PÅ FYN.

OPVARMNINGEN:

"Nu vil vi noget andet!" Efter altid at have beskæftiget os med lettere produktioner, gerne med musik, "synes vi så måske ikke at være blevet modne til at gi' os i kast med noget større? Måske noget klassisk, noget med store udfordringer?" - og gerne noget, der kan beskæftige HAT's mange grupper.

Tilfældigvis blev disse spørgsmål stillet i Shakespeares 400 års dødsår. Derfor blev han inviteret til Haarby! Og tilfældigvis spurgte man også mig!

Hvad skal vi så spille fra hans store repertoire? Der er jo så meget. Man enedes om "En Skærsommernats Drøm". Af flere grunde:

- Det er en komedie. Derfor nemmere at få solgt til publikum.
- Jeg har tidligere instrueret den på Nedergadeteatret (som ej er mere!).
- Roller til mange aldre og køn giver mulighed for samarbejde mellem HAT's grupper.
- Der er spændende udfordringer til scenografi, teknik, kostumer.

Men: Store optrin med mange mennesker og flere lokationer på en kukkascene i en gymnastiksal virkede ikke umiddelbart oplagt og lettilgængeligt. En sagde: "Hvorfor overhovedet skjule, hvor vi er? Lad os bruge salen, som den er". Skulle vi lade stykket foregå i en gymnastiksal med forskellige sportsgrene? Vi prøver: Frem med alle redskaberne. Brug det hele, glem alle plejere og spil med det, der er på gulvet. Fyld rummet med kreative ideer og tanker.

Man kan hoppe på plinte, springe op på – og over - bukke og gå armgang i bomme. Svinge sig i tove. "Lader alle ribber blive behængte med alfer!"

Hvis vi skal spille i hele salen, skal lysbommene flyttes rundt. Og må vi det for skolen, som ejer salen? Og må vi overhovedet benytte salens redskaber?

Med hensyn til kostumer synes idrætstanken god: De fleste har joggingsæt og kondisko. Men kan man skelne mellem de forskellige grupperinger i stykket, hvis alle går rundt i fælles Bilkahabit? Hertug, borgerskab, arbejdere.

De dovne arbejdere: Går de til "Ritter-Sport" eller "sofa-cykling"? Og alfeverdenen som en slags spejdertrup? En gruppe naturfolk?

Og hvad med teksten? Alle disse skræmmende tunge ord med tilhørende store fagter og besværgelser. Og så på vers!!! Og går det overhovedet i spænd med sport?

Der findes en del udmærkede oversættelser af flere aldre. Nogle oversættelser er gode til poesi, nogle til det dramatiske, mens andre har deres force udi ordspil og komik.

Vi prøver!

KAMPEN

Der var ingen muligheder for at få opsat lysbomme og stole over hele salen. Vi endte med at spille på langs med ribberne som baggrund, gymnastikredskaberne stående "tilfældigt" på gulvet og balancebommene kørt i stilling.

Og jo, alle tilladelser kom på plads. Redskaberne blev alligevel aldrig brugt.

Teknikerne brugte to nætter på at opsætte lysbomme på langs. Selve scenen var praktisk til teknikken. De har overblik, kan ses, men diskret. De mange lokationer, som Shakespeare ofte lader sine skuespil foregå i, skar vi ned til tre. Forreste del af scenen + trappen ned som hertugens palads – samt to steder på gulvet. Var vi i skoven, fik nogle stofstykker i loftet grønt lys.

Vi forsøgte os med grønt lys og røg fra plinten på midten af gulvet.

Hertugen og det bedre borgerskab blev udstyret med statussportsrequisitter. Golfkølle som magtsymbol, tennisketsjere som fægtevåben og riddepisk og-hjelm som forsvar. Den retskafne borger blev fodbold-dommer med rødt kort, når det hele blev for meget. Hoffolk som cheerleaders.

FORESTILLINGER I TAL

ANTAL SPILLEDE AMATØRFORESTILLINGER: 2346

PUBLIKUMSTAL TIL AMATØRFORESTILLINGER : 338.540

OPFØRELSESAFGIFTSKULJEN 2016: ANTAL BEVILLINGER: 43, SAMLET BELØB: 50.000 KR.

REJSESTØTTE INDLAND I 2016: ANTAL BEVILLINGER: 9, SAMLET BELØB: 8.300 KR.

MEDLEMMER OG PULJER

ANTAL MEDLEMSSCENER OG -GRUPPER I 2016: 382

UDVIKLINGSPULJEN 2016: ANTAL BEVILLINGER: 47, SAMLET BELØB: 165.000 KR.

AKTIVITETSPULJEN 2016: ANTAL BEVILLINGER: 67, SAMLET BELØB: 143.000 KR.

HAARBY LIGGER MIDT MELLE
FAABORG OG ASSENS.

HAARBY AMATØR TEATER, HAT,
STARTEDE 1979.

DER ER CA. 100 MEDLEMMER,
HVORAF DE FLESTE ER BØRN OG
UNGE UNDER 25 ÅR.
MANGE AF DEM BIDRAGER MED
TEKNIK, SCENOGRAFI, KOSTUMER,
MUSIK, BARSALG, PR, PLANLÆG-
NING MM.

HATS SCENE ER EN KUKKASSE I
DEN LOKALE SKOLES GYMNASTIK-
SAL. SALEN ER AF DEN SLAGS, MAN-
GE HUSKER MED GRU FRA DERES
SKOLETID. RIBBER PÅ ALLE VÆGGE.
ALENLANGE REB OG RINGE FRA
LOFTET. BALANCEBOMME, BUKKE,
HEST, PLINT.

DER ER KLUBLOKALER MED TEKNIK,
SYSTUE, SMINKERUM OG MASSER
AF KOSTUMER OG REKVISITTER I
DET TILBYGGEDE HUS MED KÆL-
DER.

VED FORESTILLINGER BLIVER
RIBBER OG REDSKABER I SALEN
DÆKKET AF ELLER PÅ ANDEN VIS
GEMT VÆK. LØSE PUBLIKUMSTOLE
HENTES OP HVER GANG FRA KÆL-
DEREN.

ALT SÆTTES VÆK EFTER HVER
FORESTILLING, DA SALEN SKAL
BRUGES NÆSTE MORGEN TIL HUS-
MOR-ZUMBA ELLER SÅDAN NOGET.

MEDLEMMERNE ER OPDELT I 4
GRUPPER, INDELT EFTER ALDER:

KYSERNE: 2.-3. KLASSE; KASKETTER-
NE: 4.-6. KLASSE; HU-ERNE (=”HA-
TUNGDOM”-ERNE): 7. KLASSE TIL 25
ÅR, SAMT DE VOKSNE HATTE.

I ALLE GRUPPERNE LEGES MED
DRAMATIK OG TEATERTEKSTER,
LEDENDE TIL FÆRDIGE PRODUKTIO-
NER I MANGE GENRER. DE VOKSNE
OFTEST ULTIMO NOVEMBER, MENS
DE YNGRES RESULTATER KAN NY-
DES I LØBET AF FORÅRET.

HAT HAR TIDLIGERE OPFØRT BL.A.
SOMMER I TYROL, JOHN MOGEN-
SEN, MIDT OM NATTEN, RONJA
RØVERDATTER, PETER PAN, HAKKE-
BAKKESKOVEN, O.M.M.M.

Vi opgav tanken om spejdere til al-
fefolket, da det kunne give nogle
fejltolkninger. Til gengæld blev deres
kostumer afspejlinger af menneske-
nes. Gymnastikdragter med cheerlea-
derskørter. Alt dog i skovfarver.

Teksten: Vi skummede fløden! Tog det
bedst egnede fra alle oversættelserne.
Delvis for at gøre teksten nemmere at
gå til for de aktører, der skulle arbej-
de med den, og også for publikum. Og
delvis for at kunne beskære længden,
så de medvirkende skolebørn havde
en reel chance for at kunne nå hjem i
ordentlig tid efter optræden. Selv om
alle naturligvis erklærede, at de hel-
lere ville spille Shakespeare end lave
lektier!

Vi blev enige om at glemme verseriet.
Bare at tale og spille naturligt, som om
de var ikke-eksisterende, og ikke ta’
hensyn til rimene. De opfattes allige-
vel. Som en underbevidst bonus.

Vi startede og sluttede med gymnasti-
kindmarch til den Olympiske Hymne,
brugte Mendelssohns færdigskrevne
musik (brudevalsen), samt udtog fra
bandet Valrav.

Der blev produceret en lille reklame-
film til fremvisning i den lokale Bio.
”Kommer til en gymnastiksal nær dig”.

Og bedst af alt: Der var ingen scene el-
ler afdækning at skulle pille ned hver
aften.

TREDJE HALVLEG:

Publikums udtalelser:

Forventet noget andet. Troede Shake-
speare var tungt og uforståeligt.
Grinede meget. Så det flere gange. Et
stykke både for børn og voksne.
En engelsk dramalærer udtalte: Man
havde forstået essensen og budskabet.
Fangende pga. opsætningen.

Aktørernes udtalelser:

Teksterne var som en pakke med man-
ge lag.
Helt nye udtryk pga. sproget.
Udfordrende at behandle teksten.
Mange betoning og tolkninger. Hvad
betyder teksten for handlingen. Sym-
boler. Replikkerne skal ligge på en be-
stemt måde.
Sport kontra tekst. Arbejder med eller
mod hinanden?
Mange pik-jokes og formidable tilsvi-
ninger.

Meget udfordrende at spille i den mi-
nimalistiske scenografi. Som om per-
sonerne på scenen udgjorde udstyret.
Sjovt at oversætte Shakespearesk til
sportssprog: Lege med ketsjer/pisk,
status (golf).

Udfordring at tænke alternativt.
Spændende kombi af klassisk og sport
Lærerigt at arbejde med andre per-
sonkarakteristikker. Følelser.
Meget kropsligt arbejde.
Rart at skulle tænke kunstnerisk.
Alle turde tage ejerskab.

Produktionsholdets udtalelser:

Vores tværfaglige samarbejde funge-
rede. Alle kendte deres ansvarsområ-
der.
Fornøjelse at kunne gøre brug af bør-
ne/ungdomshold, som er vant til at stå
på en scene og til at modtage instruk-
tion.
De mange unge medførte mange idéer
til alferne.
HAT ejer en særlig klubånd. Alle løfter
i flok og hjælper på tværs.
Vores arbejde viste os, hvor mange
ildsjæle, en forening kan ha’, hvis man
giver lov til at tage ejerskab. At få lov
til selv at komme med bud.

Egne udtalelser:

Sports/idrætsidéen viste sig at være
en god idé. Den fik åbnet for de kre-
ative poser og for modet hos alle le-
gebørn.

Så, jo, HAT! I var modne til at gi’ jer i
kast med noget større.
Har man et godt bagland og et solidt
foreningsfundament med klubånd og
ildsjæle er alting muligt.

Vis mod. Spring ud. Leg!

Rendegarn som æsel

Måne

Oberon og Helena

Oberon og Titania

Kævla

Pyramus, Mur og Thisbe

Titania og Rendegarn som æsel

Helena, Demetrius, Lysander og Hermia

FESTIVAL HIGHLIGHTS I DATS

DET HAR VÆRET ET GODT FESTIVALÅR FOR DATS. SE MED HER HVOR VI I BILLEDER OG ORD FORTÆLLER HISTORIEN OM ÅRETS MANGE FESTIVALOplevelser.

DATS TEATERFESTIVAL I SVENDBORG 2016 DATS TeaterFestival 2016 blev afholdt d. 20. – 22. maj i skønne Svendborg med adskillige interessante forestillinger, teatersamtaler og et stort gadeoptog. Det sidste skete i selskab med en stor flok festglade klovn fra klovnefestivalen, der fandt sted i Svendborg samme weekend. På festivalen spillede: 7-Kanten m/ Rejsen til de grønne skygger, Amatørscenen Teaterkatten m/ Peter og Elgen, Glostrup Amatør Scene m/ Til sidste fjer, Inkognito m/ Disintegration, Kerteminde Amatør Teater m/ Hamlet, Teater And og Måge m/ Krøniker fra havet, Teatergruppen Mars m.fl. m/ Flygtninge spytter vi på?, Teaterrødderne m/ Eventyr for fulde gardiner og Teatret Drakomir m/ Mod slagtervægt.

Frivillig på festivalen Asta Nielsen skrev bagefter: "Weekenden som frivillig på DATS teaterfestival, har givet mig et helhedsindtryk af, hvordan teater og drama både skaber fællesskab, sammenhold og et rum, hvor man kan udfolde sig kreativt, samtidig med at vi også konfronteres og får lyst til at reflektere over tilværelsen. Så endnu engang tak for en berigende weekend."

SENIOR TEATER FESTIVAL I JANDERUP Senior sild og livskloge løver gav den gas på scenen til DATS SeniorTeaterFestival 2016 i Janderup lørdag d. 20. februar. Fem forskellige forestillinger var med, og her kom seniorer rejsende fra hele landet, mens DATS også havde inviteret en enkelt gruppe fra Sverige.

"Vi har jo som sådan ikke gået op i det med alder. Vi har jo bare spillet teater, og nu er vi jo så pludselig seniorer," forklarede én af deltagerne Erik Skøtt, 70 år, fra Midt Fyns Amatørscene.

"På den måde er vi vokset ind i seniorteatret, og nu skal vi så finde ud af, hvad den her genre kan. Vi skal hjælpe hinanden med at finde teaterudtrykket, som seniorer kan give liv. Vi er en gruppe, som har et levet liv bag os, og det kan man tage med på scenen. Det har en stor kvalitet i sig selv," understregede han.

DATS og Teatergruppen Casablanca inviterer til SeniorTeaterFestival 2017 d. 28. oktober i Korsør.

SHORTPLAYS PÅ FÆRØERNE DATS havde en delegation til Shortplayfestival i NEATA-regi på Færøerne i oktober. 16 shortplays blev det til i alt, og de fleste af dem var nyskrevne. Som repræsentant for DATS og Danmark deltog Teatergruppen Muzak med deres tre nyskrevne stykker: "The Art of Conversation", "The Tape Testers" og "The Blind Spot". Norge skulle oprindeligt have ageret vært på denne NEATA-festival, men de måtte aflyse i sidste øjeblik. Heldigvis sprang færingerne til og inviterede, da de allerede, i et samarbejde med Island, havde planer om at skabe en international short-playfestival. Det blev et smukt og velfungerende arrangement.

DATS og Det Hem'lige Teater i Aalborg indbyder til ShortPlayFestival d. 30. september 2017.

BØRNENES TEATERFESTIVAL Børnenes Teaterfestival fandt sted i København i sommeren 2016 med DATS børne- og ungdomsteaterkonsulent Gitte Gry Bech Balleheim som primus motor. Festivalen er for børn i alderen 10-14 år. Under Børnenes Teaterfestival præsenterede flere børnegrupper deres forestillinger for hinanden, og efter hver forestilling var der en efterkritik, som foregik i et trygt rum. På den måde arbejder Børnenes Teaterfestival også med at give alle deltagere mulighed for at udvikle sig videre og lære noget af processen.

PLETSKUD Plets kud er en teaterfestival, der stiller skarpt på vækstlagsteater. Målet er, at skoleelever får indblik i vækstlagsmiljøet i Danmark og selv prøver kræfter med skuespillerens arbejdsmetoder og processer sammen med andre unge, der også brænder for skuespil. DATS afviklede et nyt Plets kud på Fyn hos Skolerne i Oure tirsdag d. 31. januar 2017, og her var programmet målrettet skuespillere og kunstneriske sjæle fra teatervækstlaget i alderen 15-25 år.

"Plets kud kunne i denne forbindelse være starten på flere teatersamarbejder på Fyn. I DATS tror vi på, at det kan være et slags startskud til flere samlende aktiviteter lokalt, hvor man lærer og inspireres af hinanden. Vores håb er, at næste gang der afholdes Plets kud på Fyn, så kan vi have mange flere skoler at samarbejde med. På den måde har det her mulighed for at vokse," forklarede én af DATS-arrangørerne Peter Rafn Dahm.

Opstarten af Plets kud på Fyn betyder, at DATS nu har samarbejder omkring Plets kud på både Sjælland, Fyn og i Jylland.

DATS Teaterfestival Svendborg. Teaterkatten "Peter og Elgen". Foto: Knud Volsing.

SeniorTeater Festival Janderup. Höstprimörerna "Kolonitraggården". Foto: Peter Rafn Dahm.

ShortPlay Festival Færøerne. Litauen "King Mindaugas". Foto: Peter Rafn Dahm.

Børnenes Teaterfestival København. Dronen "Bogslugeren". Foto: Peter Rafn Dahm.

QuongaFest Aarhus, Plets kud Århus. Kælderens "Hvor er Bjørn". Foto: Peter Rafn Dahm.

NÅR DISINTEGRATION BLIVER TIL HELSTØBT SCENEKUNST - PÅ INTERNATIONALT NIVEAU

DEN DANSKE GRUPPE INKOGNITO OG DERES FORESTILLING "DISINTEGRATION" ER BLEVET UDVALGT TIL AT SPILLE PÅ VERDENSAMATØRTEATER ORGANISATIONEN IATA'S TEATERFESTIVAL I MONACO I SOMMEREN 2017. MÅSKE ER UDVÆLGELSEN EN DEL AF EN "DANSK BØLGE" AF VEDKOMMENDE TEATER PÅ HØJT NIVEAU? I HVERT FALD HAR HELE FIRE DANSKE FORESTILLINGER VÆRET PÅ FESTIVALENS PROGRAM SIDEN 2013.

AF PETER RAFN DAHM

Fra tilskuerpladserne har jeg fulgt teatergruppen Inkognito's forestilling "Disintegration" i ganske lang tid. Første gang var på vækstlagsteaterfestivalen "QuongaFest" i Aarhus i efteråret 2015. Her gjorde forestillingen så stærkt et indtryk, at den først blev inviteret til Pletskud festival på Statsgymnasiet i Århus i februar 2016 og senere til DATS' nationale teaterfestival i Svendborg i maj samme år.

Men her slutter det ikke, for "Disintegration" blev også af DATS indstillet som dansk kandidat til Verdensteaterfestivalen i Monaco i 2017. Og den slap gennem nåleøjet i konkurrence med masser af forestillinger fra hele verden. Hermed kommer "Disintegration" i fornemt selskab med de bedste amatørteater- og vækstlagsgrupper fra IATA's medlemslande. Som den fjerde danske forestilling i træk, der er sluppet igennem juryens nåleøje. Men før Monaco skal "Disintegration" til festival i Tyumen i Sibirien. NEATA, den regionale nordisk-baltiske amatørteatersammenslutning, har nemlig udvalgt forestillingen til at repræsentere Norden og Baltikum dér.

TEATER = STÆRK, INTERNATIONAL KOMMUNIKATION

Ganske godt gået af lille Danmark. Og dejligt at konstatere, at vi kan skabe teater på et niveau, der kan give et internationalt publikum store oplevelser og stærk inspiration. Derfor er det også vigtigt, at DATS fortsat prioriterer – og har ressourcerne til – at satse på det internationale engagement. Både i organisationer, i samarbejdsprojekter og på festivaler.

Dels for at gøre os synlige og vise hvad godt teater kan: At spejle os selv og

verden, kritisk, kærligt og uforfærdet, så både vi og verden bliver større, mere rummelige, af det. Men i lige så høj grad for at bidrage til dialog og forståelse, udveksling og inspiration mellem lande og kulturer. Og på kryds og tværs af alle former for grænser og barrierer.

SPLITTELSE - DISINTEGRATION - ER GODT TEATERSTOF

En dejlig vinterdag sidst i februar møder jeg Ea Melissa og Casper Mohr, der tilsammen udgør teaterduoen Inkognito. Stedet er TeaterHUSETS scene "Bastarden" i det indre København. Ea og Casper har lejet scenen for at finpudse en helt ny, engelsksproget version af "Disintegration", og teste den på et publikum, før den skal på festival i Sibirien og senere i Monaco. Det er fredag og pausedag mellem to forestillinger. Og vi sidder midt imellem masser af tomme cigaretpakker, som udgør en væsentlig del af forestillingens scenografi.

Hvorfor kalder I jer Inkognito?

Det skulle være et navn, man husker. Det skulle være anderledes. Vi var de ukendte. Nogen man ikke ved, hvem er. Og det passede godt sammen med den forestilling vi udviklede på - Disintegration. Noget tidløst, stedløst. Et ingenmandsland, man begav sig ud i. Ja, der ligger mange tanker bag det, og i det. Det er interessant med et navn, der kan tydes på mange måder. Og hvis folk forbinder navnet med noget, husker de det.

Vidste I at jeres første projekt skulle handle om "Disintegration"?

Indirekte ja. Vi har en lang liste med mulige titler liggende, men de pegede

alle sammen henimod følelsen af splittelse – og disintegration. Både individuelt, i forhold til sig selv, og i forhold til det omgivende samfund. Begge dele er noget vi har meget fokus på i forestillingen.

Vi lagde ud med gerne at ville arbejde med seksualitet, men på en anderledes måde. De sidste 10-15 år har det handlet meget om homoseksualitet. Vi ville gerne kigge på noget andet: Det, ikke at føle sig tiltrukket af nogen, f.eks. Eller at føle sig forkert eller fejlplaceret i sin krop, ikke transseksuelt, men bare det ikke at føle sig tilpas med det fysiske og biologiske udseende, man har fået.

Og i teater er det mest interessant, at følge mennesker, der kæmper med sig selv, fremfor at hvile i sig selv. Det spændende er at opleve mennesker, der føler sig splittede - disintegrerede. Mennesker der prøver at blive hele og finde ro i sig selv, og at kunne leve i samfundet.

"Disintegration" kan godt lyde meget intellektuelt, men I er jo meget nede på jorden

Vi vil gerne kommunikere både poetisk og lettilgængelig, så folk kan følge og forstå os. Men vi har arbejdet sindsygt meget med teksten for at kunne sige mest muligt på kortest mulig tid. Sige noget, der kan betyde flere ting på samme tid. Forskellige ting, der alle er rigtige i forhold til det, vi vil ud med. Samtidig har vi også været kritiske i forhold til, hvad vi ikke vil fortælle. Så teksten har virkelig været tæsket igennem. Vi siger nok ikke tingene direkte, men hentyder i stedet for, på måder så folk alligevel forstår det.

Jeres materiale virker meget autentisk, selvoplevet

Helt sikkert. Det er ikke privat for nogen af os, men da vi har skabt det hele fra bunden, bliver det meget personligt. Og det tror vi publikum kan mærke. Vi har jo arbejdet og levet med vores figurer, Mina og Dion, i tre år efterhånden. Og vi har hentet meget inspiration fra folk, vi kender. Det giver jo noget til karaktererne, at vi kan relatere til mennesker og situationer, vi kender. Men det handler altså hverken om vores eller andres liv 1:1. Vi udleverer eller udstiller ingen. Det er fiktion.

I 2013 DELTOG GRUPPEN ARRIEREGARDEN MED FORESTILLINGEN "ALT ER SAGT, SIGER DE" (MONACO)
I 2015 DELTOG BÅDE TEATER FLUKS MED "FLYGTNING TRANSPORTABLE", OG TEATERGRUPPEN CIRCONFLEX MED "RUNNING"
(I FLANDERN, HVOR MAN HAVDE "FLUGT" SOM TEMA)
OG I ÅR, 2017, ALTSÅ INKOGNITO MED "DISINTEGRATION" (MONACO)

(SOM DET FREMGÅR AFHOLDTES IATA VERDENSTEATERFESTIVALEN HVERT ANDET ÅR - I ULIGE ÅR. I DE LIGE ÅR AFHOLDER DE REGIONALE TEATERORGANISATIONER, SOM F.EKS. NEATA, DER OMFATTER DE NORDISKE OG BALTISKE LANDE, DERES EGNE FESTIVALER).

kommunikere præcist og skarpt på engelsk. Nok fordi engelsk ikke er vores modersmål. Men vi har fundet en god rytme i sproget, der fungerer. Og for en sikkerheds skyld har vi fået en amerikaner til at læse manuskriptet igennem.

I går kom en publikum'er hen til os bagefter og foreslog, at vi bruger ordet "kosmonaut" i stedet for "astronaut", når vi spiller i Rusland. Og det er jo helt oplagt...Teatret vi skal spille på hedder faktisk "Kosmos"....Åååååh (store grin).

Og så har vi arbejdet meget med det fysiske sammen med vores koreografiske konsulent, Patrick Spielberg. Han har hjulpet os med at pille det forfinede af dansen, og at skabe et mere rå udtryk, der fortæller historien bedre. Vi vil ikke vise, hvor dygtige vi er til at danse. Vi vil bruge dansen til at fortælle med.

Hvad skal der ske efter festivalerne i Rusland og Monaco?

Det er vigtigt, at der blomstrer nye ting op. Men det er faktisk allerede sket med oversættelsen af Disintegration. Det har givet ny, kreativ energi. F.eks. er der kommet en helt ny karakter, en klam kioskejer, ind i forestillingen. Vi er vilde med at spille "Disintegration", og vil gerne blive ved med at spille den, så længe nogen gider se den. Men vi er gået i gang med at udvikle en ny forestilling. Og vi har lært så meget med "Disintegration", som vi kan drage nytte af. F.eks. at vi fremover vil skrive manus færdigt, før vi går i gang. Ellers tager det hele alt for lang tid. Hvis vi lærer replikkerne og går på gulv, kan vi måske gøre det på en måned næste gang.

Er der noget, der altid vil karakterisere Inkognito?

Det fysiske vil altid være en del af Inkognito. Kan man lide fysisk teater, så er det os man skal holde øje med. Klar varebetegnelse!

Har I en drøm om fremtiden?

At have vores eget, selvstændige teater. Med egen scene og med egne øvelokaler, hvor vi også kan tilbyde workshops i fysisk teater, og tilbyde andre at komme og arbejde.

I er jo blevet udvalgt til at spille på festival i Sibirien. Hvordan har I det med at skulle spille i Rusland?

Vi har faktisk været i kontakt med ambassaden derovre. De var nervøse for, om vores forestilling kunne blive oplevet som propaganda, når vi sådan kommer og fremstiller og problematiserer seksualitet og seksualiteter. Men vi er blevet enige om, at vi holder et lille foredrag i forbindelse med forestillingen. Hvor vi nedtoner seksualiteten og fokuserer på spørgsmålet: Hvorfor kan vi ikke bare lade hinanden være mennesker? Hvorfor skal vi absolut sætte hinanden i bås? Det er dét vores forestilling overordnet handler om. Seksualiteterne er glasuren på kagen. Vi vil også fokusere på at vores teater er meget fysisk. Vi arbejder med dans, der fortæller historier, ikke dans, der skal vise hvor dygtige vi er.

Hvordan er det at skulle gøre sin forestilling international?

Vi har brugt megen tid på selve oversættelsen til engelsk, og vi får formidlet det hele, synes vi selv. Men selvfølgelig er der mange danske henvisninger, talemåder, metaforer osv., der ikke bare kan oversættes direkte. Her skal man finde nye veje. Vi er f.eks. nødt til at bruge flere ord, når vi skal

DATS' INTERNATIONALE SAMARBEJDSPARTNERE

DATS ARBEJDER FOR AT GIVE VORES MEDLEMMER IDEER OG ERFAringer - OGSÅ I INTERNATIONALT PERSPEKTIV. SAMARBEJDET MED UDENLANDSKE TEATERORGANISATIONER GIVER INSPIRATION OG POSITIONERER DANSK AMATØRTEATER I EN GLOBAL KONTEKST. HERUNDER ER DATS' INTERNATIONALE SAMARBEJDSPARTNERE LISTET:

- NAR, NORDISK AMATØRTEATER-RÅD, NORDEN
- NEATA, NORTH EUROPEAN AMATEUR THEATRE ALLIANCE, DET NORDISK-BALTISKE OMRÅDE
- NEATA YOUTH, EN UNGDOMS-AFDELING UNDER NEATA
- IATA, INTERNATIONAL AMATEUR THEATRE ASSOCIATION, VERDENSORGANISATION
- EDERED, ET EUROPÆISK TEATER-SAMARBEJDE PÅ BØRNE- OG UNGDOMSTEATRET
- EFAT, EUROPEAN FORUM FOR AMATEUR THEATRE
- AMATEO, EUROPÆISK AMATØR-KULTURELT NETVÆRK
- FORENINGEN NORDEN

REJSESTØTTE UDLAND I 2016:

ANTAL BEVILLINGER: 15
SAMLET BELØB: 20.000 KR.

EN NY VISUEL IDENTITET

DATS FIK I 2016 ET NYT LOGO OG SKRIFTTYPE, SOM NU BLIVER BENYTTET MANGE FORSKELLIGE STEDER I ORGANISATIONEN. PETER RAHN DAHM, DER STÅR FOR DET VISUELLE ARBEJDE I DATS, FORTÆLLER HER OM VALG OG ARBEJDSPROCES.

DATS' hovedbestyrelse tog i 2016 beslutningen om at skabe et nyt logo. Det faldt godt i hak med, at Forlaget DRAMA samtidig ønskede at foretage en visuel fornyelse af deres identitet. Der har altid været parløb mellem DATS og DRAMA, så det var oplagt at tænke de to logoer i en form for samhørighed. Det er sket ved at bruge samme grafiske versioner af D'et samt inkorporere Forlaget DRAMAs blå farve i DATS' logo.

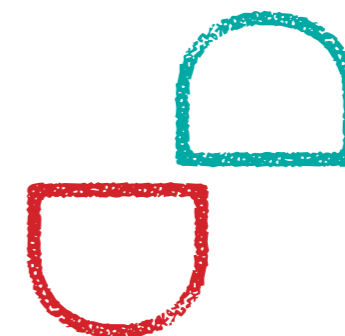

DATS står for Dansk Amatør Teater Samvirke.

DATS

Hvis man ser sig omkring, så er det en trend i tiden, at når virksomheder og organisationer vælger logoer, så vælger man typisk et bogstav, der kan træde i visuel karakter. I både DATS

og Forlaget DRAMA er det oplagt at tage udgangspunkt i D'erne. Samtidig er det et taknemmeligt bogstav at arbejde med grafisk. Da det klassiske teater tegn er en tragedie- og en komediemaske, gav det god mening at bruge D'erne på den måde. Der er ingen grund til at opfinde den dybe tallerken i den sammenhæng. Man kan se de to D'er som en glad og en sur mund, og samtidig peger det på noget klassisk i teaterhistoriske sammenhænge. Der er på den måde gode associationsmuligheder i det.

Rød har altid været en farve, der har hængt sammen med DATS. Den giver associationer til livet, blodet, passionen og det røde fortæppe i det traditionelle teater. I denne nye version af logoet, er farven dog blevet en smule mindre markant.

Den blå farve er hentet fra Forlaget DRAMAs logo for at vise den tætte sammenhæng mellem de to samarbejdspartnere.

LANDSFORENINGEN FOR DRAMATISK VIRKSOMHED

Det var et kæmpe arbejde at vælge den rigtige skrifttype. Der er rigtig mange skrifttyper tilgængeligt online, hvor mange upcoming grafikere lægger deres materiale ud. Jeg lavede i første omgang et inspirationskatalog til den gruppe, der skulle være med til at udarbejde logoet. Den skrifttype, vi endte med at vælge hedder "Grunge", som typisk bliver lavet ved hjælp af kopiering af gamle tryksager, der er bevidst grove i kopieringen. Skriften hedder "Eveleth". Den er ikke for pæn og steril, og der er noget liv og skaberkraft i den skrifttype. Vi har integreret den i DATS på mange niveauer, så signalkraften fra DATS er blevet større. Blandt andet har alle DATS' festivaler samt kurserne fået deres eget logo, der er baseret på skriften.

Fremtidens arbejde med den visuelle identitet bliver at overføre den til en flottere og mere enkel udgave af hjemmesiden i DATS.

KOMPETENCER I DRAMA UNDERVISNINGEN

DRAMAUNDERVISNING ER SJOVT, SPÆNDENDE OG UDFORDRENDE. ET NYT KOMPETENCESKEMA KAN VÆRE MED TIL AT ITALESÆTTE, HVAD BØRN OG UNGE REELT LÆRER, NÅR DE GÅR TIL TEATER.

AF BØRNE- OG UNGDOMSTEATERKONSULENT GITTE BECH BALLESHHEIM

Teatersalen er fyldt, og adskillige børn i alderen 10 – 14 år løber engagerede og fokuserede rundt i salen. Nogen af dem skal spille en forestilling om lidt, mens andre skal se på. De er spændte. Man kan se i øjnene på dem, at der skal ske noget nyt, som de glæder sig til. Vi er til "Børnenes Teaterfestival", som fandt sted i København sommeren 2016. Her præsenterer flere børnegrupper deres forestillinger for hinanden. I mange måneder har de arbejdet med drama i øvelokalerne rundt omkring på de lokale scener, og nu er de klar til at vise, hvad de har lært. Efter hver forestilling er der en efterkritik, som foregår i et trygt rum, så alle kan udvikle sig videre og lære noget af processen.

Både når børn og unge arbejder med drama i øvelokalerne, og når de står på scenen, foregår der en læring. Men

det er ikke altid, at denne læring er nem at italesætte. For dem, der har arbejdet med børn og dramaundervisning i mange år, er det dog tydeligt, at de unge får nogle helt særlige kompetencer med sig fra teatersalen. De bliver gode til at samarbejde og arbejde i grupper, de får udviklet deres kreativitet og fantasi, og så bliver de gode til at sige ja og følge en proces. Børneteater har intet med solister eller X-Factor at gøre, og her lærer alle, at gruppen skal fungere, hvis produktet på scenen skal blive godt. Derudover oparbejder børnene selvfølgelig også vigtige faglige teaterkompetencer, som handler om at fortælle den gode historie og agere i en dramaturgi. Når man arbejder på gulvet i salen med børn, er det derfor også vigtigt, at man som underviser er sig bevidst om, hvad en øvelse er godt for. Skal de lære at

MED UDFYLDELSE AF KOMPETENCESKEMAERNE GIVER DET DEN ENKELTE UNDERVISER STATISTISK MATERIALE OVER TEATERHOLDETS UDVIKLING AF EGEN PRAKSIS.

samarbejde, at tale højt eller at improvisere? På den måde bliver det nemmere for alle i branchen at italesætte hvilke kompetencer, det skaber, når børn og unge laver teater.

ET SKEMA DER HJÆLPER

I mit virke som børne- og ungeteaterkonsulent i DATS og med mange års erfaring med teaterundervisning med børn, unge og voksne, har jeg udviklet et "Kompetenceskema til teaterundervisning", som er et nyt arbejdsredskab til underviseren i teaterarbejdet med børn og unge. Kompetenceskemaet er nemt at gå til og fungerer som en tjekliste til at følge børn og unges kompetenceudvikling i et undervisningsforløb. Samtidig kan skemaet bruges som rettesnor til at udvikle undervisningsforløb i forhold til styrker og svagheder på et teaterhold. Kompetenceskemaet

giver et overblik over, hvor kompetencerne ligger både hos den enkelte elev og hos holdet som helhed, og på den måde er skemaet nyttigt for både teaterundervisere, instruktører, pædagoger, skolelærere og mange andre. Da målgruppen er bred, er det op til den enkelte underviser at til- og fravælge punkter i skemaet i forhold til, hvad der er relevant for det enkelte hold. Man kan lægge sit fokus i skemaerne alt efter, om man for eksempel har et kreativt forløb med mindre børn eller et produktorienteret forløb med unge. Skemaet kan også bruges som udgangspunkt for en personlig vurdering og udtalelse til eleven, som eleven kan bruge i sin videre færd uden for teaterrummet – for eksempel i forbindelse med ansøgninger til fritidsjobs eller uddannelse. Det er dog vigtigt at understrege,

at observationsmaterialet er fortroligt og ikke skal bruges som direkte bedømmelser af eleverne løbende. Med udfyldelse af kompetenceskemaerne giver det den enkelte underviser statistisk materiale over teaterholdets udvikling af egen praksis. Samtidig er det et mål og ønske for DATS, at kompetenceskemaet skal være et led i en større dataindsamling for at give teaterundervisere en portal til erfaringsdeling, men også for at skabe dokumentation for drama og teaters potentiale som fag. Portalen giver mulighed for erfaringsdeling kvantitativt som kvalitativt, så portalen både kommer til at bestå af statistisk materiale og også uddybende konkrete erfaringer.

BØRNETEATER HAR INTET MED SOLISTER ELLER X-FACTOR AT GØRE, OG HER LÆRER ALLE, AT GRUPPEN SKAL FUNGERE, HVIS PRODUKTET PÅ SCENEN SKAL BLIVE GODT.

KOMPETENCESKEMA

SOM MEDLEM AF DATS KAN DU GRATIS FÅ ADGANG TIL BRUG AF KOMPETENCESKEMAET. DU SKAL BLOT SENDE EN MAIL TIL [DATS@DATS.DK](mailto:dats@dats.dk). DU VIL MODTAGE ET LINK TIL KOMPETENCESKEMAETS HJEMMESIDE, SOM GIVER DIG ADGANG TIL ANVENDELSEN AF KOMPETENCESKEMAET.

TEATER

På Viby Efterskole tager vi scenekunst alvorligt!

Vores elever spiller ikke bare en skoleforestilling. De producerer en professionel opsætning, der er indsatsen værd. Vi er stedet, hvor unge kan afprøve drømmen om, at blive professionel - hvad enten de er til musik, dans, teater, scenografi eller sceneteknik.

Vi giver dit barn selvtillid og faglighed til et liv både på scenen og udenfor scenen, med alle efterskolens værdier i bagagen.

Læs mere på www.viby-efterskole.dk

UDFORDR LIVET

DANS

MUSIK

MUSIK
DANS
TEATER

VIBY
EFTER
SKOLE

Følg dit talent

Ta' på BaseCamp, august 2017

Musical

Film

Skuespil

Instruktør

E-sport

**HØJSKOLEN
SNOGHØJ**

snoghoj.dk
Tlf: 7624 1530

THE COMMEDIA SCHOOL
Founded in 2012

INTERESTED IN BROADENING YOUR POSSIBILITIES AS AN ACTOR?
PASSIONATE OR CURIOUS ABOUT STYLES SUCH AS:

BUFFONIA   MELODRAMA   MASK   GORGESHA DELL'ARTE
CLOWN   TRAGEDY   STORY TELLING   CHARACTER

TWO YEARS ACTOR TRAINING PROGRAM
FOUNDED BY OLE BRIGKE AND CARLO MAZZONE

MORE INFO: WWW.COMMEDIASCHOOL.COM   INFO@COMMEDIASCHOOL.COM

f o i

**Kostume
udlejning**

Kontakt os på 75258235
7-kanten@7-kanten.dk
www.7-kanten.dk

spil kanten
KANTEN

DASK
DANSK SKUESPILLERKATALOG

Gratis Castingprofil: www.dask-online.dk

Lamper, styringer, dæmpere,
stativer, pærer, kabler og stik mm.

Scan QR koden og få 10% rabat på www.bjllys.dk, eller indtast koden: "rampelyset17" i Kampagnfeltet.

Rabatten er gældende indtil 1. juni 2017 og gælder ikke tilbudsvare.

**BJ
LYS**   Bøffelkobbelvej 9 * 6400 Sønderborg *
Tlf. 74 48 52 58 * info@bjlys.dk * www.bjllys.dk

Små og store scener

Bygger man let med BÜTEC scenepodier

Tysk kvalitetsudstyr. Leveres som standardenheder eller individuelle løsninger.

**SALG
LEJE**

**arlo
scenedesign**

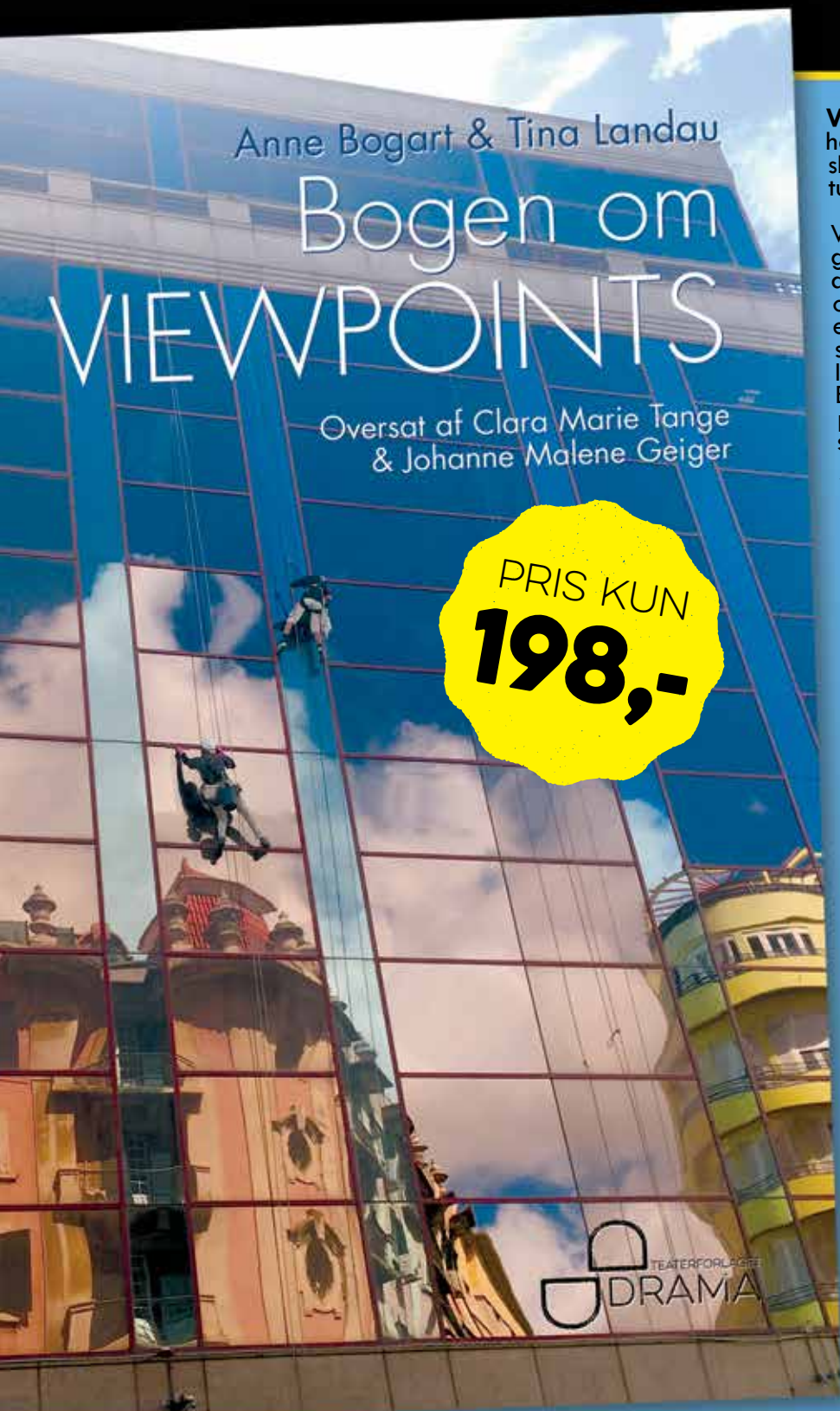
Gaffa Tape   Stropper   Scenetæpper   Brandimpregnering   Molton   Scenepodier   Rig   Publikumstribuner
Surring   Scenetræk   Ophængning   Dansegulve   Effekt-maling   Bændel   Velcro   - og meget mere

Besøg os på www.arlo.dk & www.molton.dk eller kom forbi vores showroom og butik:
**Værkstedvej 55
2500 Valby**

38 88 28 16

NYUDKOMMET!

Viewpoints og Composition

har i mere end 30 år inspireret koreografer, skuespillere, instruktører, scenografer, dramaturger og dramatikere verden over.

Viewpoints er en fysisk metode, der kan bruges til at generere materiale til scenen og til at styrke opmærksomheden, nysgerrigheden og samspillet i en prøveproces. Composition er et værktøj til at ordne, sortere, sammensætte og præsentere sit arbejde til scenen. I **Bogen om Viewpoints** formulerer Anne Bogart og Tina Landau Viewpoints og Composition på baggrund af deres eget arbejde som sceneinstruktører og undervisere.

Viewpoints tilbyder et apparat til at beskrive bevægelse. Metoden kan anvendes på tværs af kunstarter og bidrager med nye måder at gå til scenisk materiale på. Gennem ni bevidsthedspunkter lærer man med Viewpoints at blive bevidst om kroppens udtryk i tid og rum; at lytte og reagere med hele kroppen.

Viewpoints kan, uanset alder og niveau, anvendes i alle faser af en scenekunstnerisk proces, hvis man ønsker at:

- træne sammen som gruppe
- hente inspiration til øvelser og forløb
- styrke dynamik, selvstændighed og samspil i et skabende ensemble
- øge sin opmærksomhed og kropsbevidsthed
- improvisere bevidst og intuitivt
- generere materiale fra bunden
- træffe valg i arbejdet på scenen

Bogen om Viewpoints er til performeren, underviseren, instruktøren eller andre nysgerrige, der bruger kroppen som materiale i deres arbejde og ønsker at bruge metoden i praksis. Denne første danske oversættelse af bogen giver mulighed for umiddelbart at anvende og forstå begreberne i det praktiske, skabende og kunstneriske arbejde.

Anne Bogart er kunstnerisk leder af SITI Company i New York. Hun er desuden professor ved Columbia University, hvor hun leder the Graduate Directing Program.

Tina Landau er freelance instruktør, underviser og forfatter samt medlem af Steppenwolf Theatre Company.

Teaterforlaget DRAMA
- webshop
Jernbanegade 5
6230 Rodekro
Tlf. 70 25 11 41
drama@drama.dk

TEATERHJØRNET 東

Butik
Vesterbrogade 175
DK-1800 Frederiksberg C
Tlf. 70 25 11 41

WWW.DRAMASHOP.DK